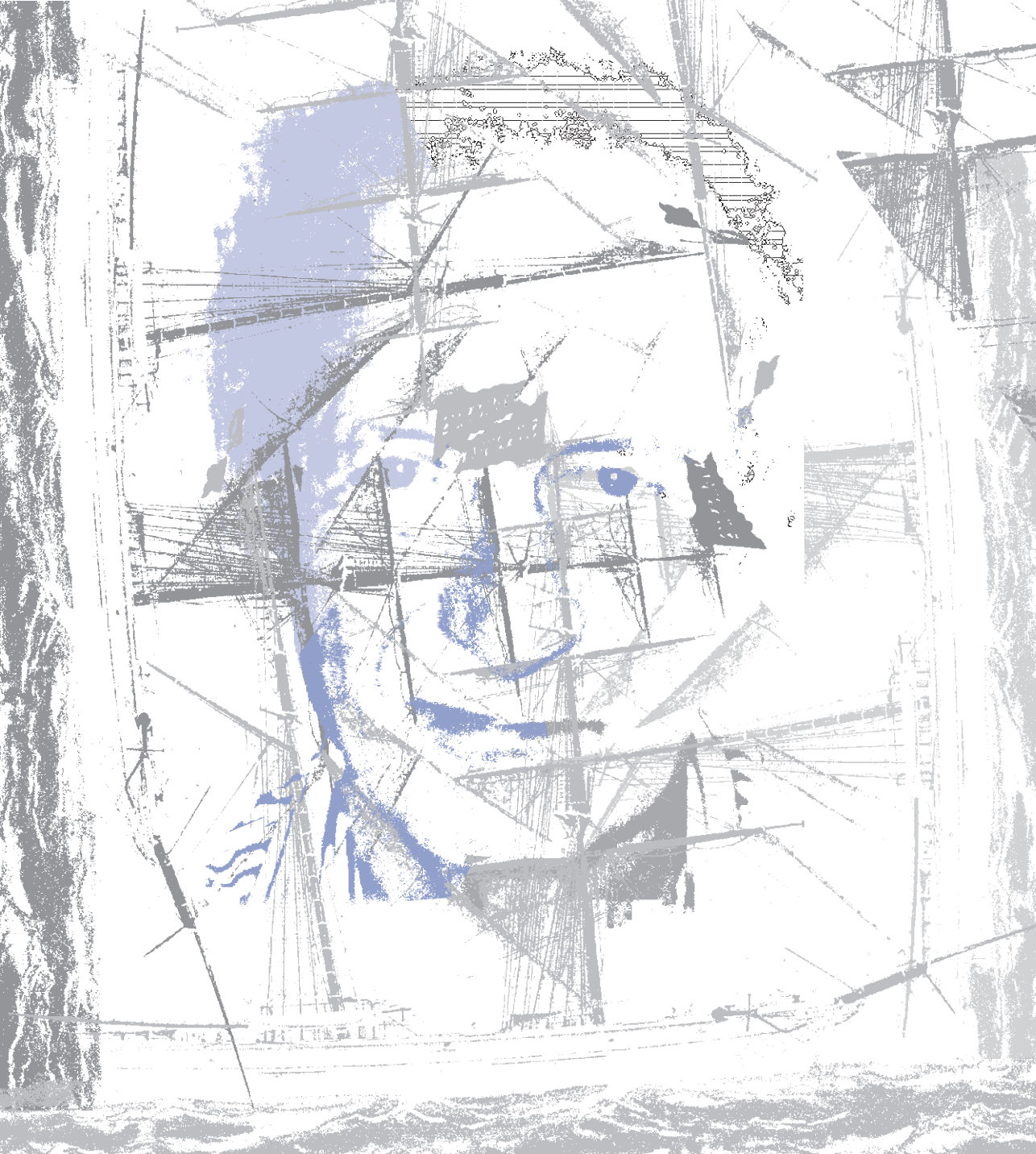

GENT DEL MASNOU

BUTLLETÍ GENT DEL MASNOU 3a. època núm. 247, novembre 2007

PATENTS, MARQUES, DISSENYS

Marcel·lí Curell i Suñol
Agent de la Propietat industrial

Al Masnou: Sant Felip, 31

A Barcelona:

Passeig de Gràcia, 65 bis

T. 93 487 51 66 · Fax 93 488 03 21

mail@curellsunol.es

MASNOVINA
RELOJOTGERIA - JOIERIA

**descomptes molt interessants
per jubilació**

Aprofiteu els últims mesos

Durant tot el temps de liquidació
el nostre taller de reparació continuarà
oferint el seu servei.

C/ Barcelona, 9 Tel. 93 555 07 76

QASHQAI

Condueix la música

TALLERS MASNOU

Genís Oliveras, S.l.

Exposició i venda: Àngel Guimerà, 14.

Taller: Puerto Rico, 28

Tel. Fax: 93 540 31 57

EL MASNOU

Pintor Domènech Farré, 13-15 · 93 462 80 00 · 08320 el Masnou

Butlletí mensual de **Gent del Masnou**, associació cívic-cultural, recreativa i esportiva inscrita amb el número 7.669 al registre d'associacions de la Generalitat de Catalunya

Equip de Redacció:

Joan Casals - Joan Muray - Josep Perarnau - Esteve Pujol

Portada: "Palemó Anglès i Sala" de *LLuís Valls i Mari*.

Correcció: Esteve Pujol

Disseny i muntatge: Taller de publicitat

Publicitat: 93 555 80 06

Impressió: Jobagraf

Tiratge: 3.500 exemplars amb paper ecològic de 90 g

Edició: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9

Tel. 93 540 39 29

08320 El Masnou

gentmas@suport.org

www.gentdelmasnou.org

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

Editorial

EL CEMENTIRI, UN MUSEU A L'AIRE LLIURE.

Tots Sants i la Diada de Difunts són les dues celebracions més assenyalades de la tardor i la porta d'entrada que ens facilita l'accés al mes de novembre. L'una i l'altra ens condueixen a fer memòria –i pregar en el cas dels creients– per totes aquelles persones que ens han precedit en el temps, especialment, pels familiars i amics que tenim més presents i dels quals sentim més l'absència.

Quan arriben aquests dos dies, els cementiris es transformen en un lloc de brogit i moviment, lluny del silenci i soledat que hi plana la resta de dies de l'any. Per unes hores, l'anar i venir dels visitants, l'acoloriment i olor intensa de les flors, els atuellis i estris de neteja, les escales per arribar als nínxols més alts, capgiren l'ordre establert i aquests recintes de pau retroben una vitalitat inusual, una mica fora de lloc, on es barregen els xiuxiueigs i converses d'alguns amb les oracions, sentiments i records encara vius dels altres.

Ben segur que durant les recent passades festes de Tots Sants i dels Difunts, el nostre cementiri, el del Masnou, deurà haver viscut, amb més o menys intensitat, tota aquesta *litúrgia* i que, a hores d'ara, quan aquest Butlletí reposi a les vostres mans, ja haurà recuperat el seu ritme diari, pausat, marcat per la quietud i el devenir de les hores que no tenen tard.

Tot això ens ha fet venir al cap una recent visita guiada al cementiri, auspiciada pel Patronat Municipal del Masnou, dins del cicle anomenat "Passejades pel Masnou" Itineraris pel patrimoni de la vila.

Sorprenent seria la paraula que més escau a la iniciativa d'apropar als masnovins un dels espais més emblemàtics de la vila i, possiblement, dels més desconeguts. Tots hi hem entrat, un dia o altre, per acompanyar algun difunt de casa o amic, o en la visita anual en les diades assenyalades i, per tant, tots en tenim una visió general, íntima; però probablement ben pocs hem tingut ocasió de conèixer en profunditat tot el que envolta i conté el recinte i que el fa especial i diferent al d'altres municipis i viles: la seva història, els panteons i tombes de diferents estils arquitectònics, les escultures que els embelleixen –algunes d'artistes de primera magnitud– la distribució dels carrers i espais, la capella i cripta, la creu de terme que presideix l'espai central, els panteons que flanquegen la porta d'accés, els xiprers que ens reben acollidors, les transformacions que ha sofert d'ençà de la seva inauguració, etc., etc.

Conduïts per una guia excepcional, la Marta Roig, vam aprendre un munt de coses i dades que ens van fer descobrir tota la càrrega cultural, religiosa i històrica del nostre cementiri, des dels prohoms que el van fer possible mercès a les seves donacions, els arquitectes i mestres d'obres que el van dissenyar i construir, fins a detalls artístics de les escultures i panteons que el converteixen en un veritable "Museu a l'aire lliure". Tot un bagatge que no reproduïrem ara aquí per motius obvis d'espai i perquè creiem molt més interessant que els coneguem *in situ*, en una de les properes visites guiades que se seguiran organitzant.

No us ho perdeu.

El President

Primerísim

ACLARIMENT

La portada del mes passat corresponia a l'article d'aquest mes de novembre que parla de les 200 Històries de la Vila

EL NOSTRE
NÚMERO DE
LA RIFA
DE NADAL

07669

EL TROBAREU
ALS COMERÇOS
DEL MASNOU
I AL LOCAL
SOCIAL

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	7
IN MEMÒRIAM <i>Palemó Anglès i Sala</i> La redacció.....	8
MANIFEST DEL CORRELLENGUA La redacció.....	9
L'AGUA RODRIGO DE FREITAS Joan Maresma i Duran.....	10
RASCA I PICA per Ramon Serra.....	11
De la ingenuïtat de Shalma a la internacionalitat de la COPE per J. Camps.....	12
Pregó d'Elles Baranachea a la Nit d'Havaneres i Rom.....	13
GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT per Carles Maristany.....	14
JUNTS SÓM + per JG.....	15
HISTÒRIES DE LA VILA per Joan Muray.....	16
ELS RELLOTGES DE SOL PARLEN (VII) per Esteve Pujol.....	19
ARRAN DE SÒL per Pledebut.....	19
UN MES MÉS DE LES DONES per MartaNeira.....	20
LLÀGRIMES PER UN ARTISTA Per Juan Antonio Masoliver Ródenas.....	22
MEDALLA A JOAN MURAY per Pere Companyó.....	24
A PEU AMB GENT DEL MASNOU per Joan Sagré.....	24
EL TITÀNIC ... UNA VEGADA MÉS per J. Condeminas.....	28
GENT DEL MASNOU INFORMA.....	29
LA NOSTRA MARINA.....	32

NÚRIA FLO
interiorisme

Projectes i
rehabilitació
de la llar

Sant Miquel, 15. El Masnou
Tel. 93 540 10 25
Mestres Villà, 33. El Masnou
Tel. 93 555 02 40

**AUTOMOCIÓ
SANT MIQUEL**

Reparació en general
de l'automòbil
Mecànica. Xapa
Electricitat

Sant Miquel, 10-12
Tel 93 540 34 36

Grau

Sant Miquel, 6.
Tel. 93 555 15 38

**CENTRE VETERINARI EL
MASNOU**

Urgències
93 555 73 52

Horari de dilluns a dissabte
de 10 a 1 i de 2/4 de 5 a les 8

Sant Miquel, 9 El Masnou
Tel 93 555 73 52

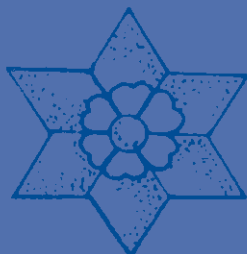
Marc

Centre Professional de l'Emmarcat

Marc a mida
Exposicions - Fires
Emmarcats de museu
Miralls de bany
Miralls murals
Olis, grabats, Làmines

Ptor. Domènech Farré, 3
93 540 33 39

ASSOCIACIÓ DE VEÏNS I COMERCIANTS

109
El nostre nú

L'Associació desitja a tots els seus clients i amics que la sort ens sigui f

INSTAL·LACIONS

Jooquim **R**ié

INSTAL·LACIONS D'AIGUA · GAS · ELECTRICITAT
CALEFACCIÓ I REPARACIONS EN GENERAL

Sant Miquel, 8 1r 4t.
607 29 31 43

**PIM
PAM**

Roba i complements
per a nenes i nens

Sant Miquel, 44
Tel. 93 540 97 55

PAULA

boutique

Moda tardor
hivern

Sant Miquel, 5
Tel. 93 555 04 00

A

ASSOCIACIÓ
DE VEÏNS I
COMERCIANTS
DEL C/...

**El nostre
és m**

Fotografia panoràmica del Masnou de Ramon Boadella, tamany 150X17 cm. Preu: 60€ tel. 93

MAPFRE

Assessoria jurídica, fiscal
i assegurances

Sant Miquel, 49. El Masnou
Tels.
93 555 75 04 · 93 540 08 76

LA JOGUINERIA DEL MASNOU

La millor selecció de
joguines per
a Nadal i Reis

Fontanills, 25
93 540 52 43

**ASSESSORIA
IGLESIAS**

Fiscal
Laboral
Comptabilitat
Assegurances
Gestió immobiliària

Sant Miquel, 21, A-baixos
Tel 93 540 40 53

*Joaquim
Moliner*
Artisans des de
1948

20è ANIVERSARI

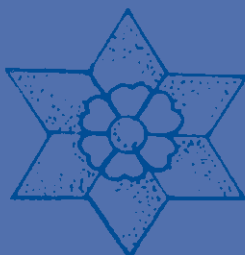
25% dte. del 26
de nov. al 5 de des.

Sant Miquel, 24 · El Masnou
93 555 69 92

ANTES DEL CARRER SANT MIQUEL

93 540 50 80

m. de Nadal

avorable, que tinguem unes bones Festes de Nadal i un feliç Any 2008

EXPOFINQUES

www.expofinques.com

Li venem el seu pis en 21
dies o bé li comprem al

**COMPTAT!!
93 540 50 80**

AIXEQUEM HIPOTEQUES I
EMBARGAMENTS. FINANCEM
EL MILLOR TIPUS D'INTERÈS

Roger de Flor, 31, amb st. Miquel
93 540 50 80 · El Masnou

ASSOCIACIÓ
D'INICIANTS
DEL CARRER
SANT MIQUEL

el projecte
llorar

**Finques
Meslloc**

Ceigrup
immobiliàries

93 555 69 03

www.meslloc.com

El Clip
papereria

Material d'escola i oficina
Fotocòpies b/n, color
Còpies de plànols
Manualitats
Belles arts

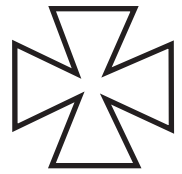
Sant Miquel, 15
Tel. 93 555 64 24

El Trenta
BAR REST

Esmorzars • Dinars
Copes

Sant Miquel, 33
93 555 80 31 · El Masnou

FARMACÈUTICS DEL MASNOU

24 hores al seu servei

Dies en què les farmàcies del Masnou estan de guàrdia

Novembre 2007

1	dijous	Viayna <small>Tots Sants</small>
2	divendres	Dominguez
3	dissabte	Ocata
4	diumenge	Ocata
5	dilluns	Fàbregas
6	dimarts	Viayna
7	dimecres	Dominguez
8	dijous	Aymar
9	divendres	Ocata
10	dissabte	Riera
11	diumenge	Riera
12	dilluns	Viayna
13	dimarts	Dominguez
14	dimecres	Aymar
15	dijous	Ocata
16	divendres	Riera
17	dissabte	Fàbregas
18	diumenge	Fàbregas
19	dilluns	Dominguez
20	dimarts	Aymar
21	dimecres	Ocata
22	dijous	Riera
23	divendres	Fàbregas
24	dissabte	Dominguez
25	diumenge	Dominguez
26	dilluns	Aymar
27	dimarts	Ocata
28	dimecres	Riera

29	dijous	Fàbregas
30	divendres	Dominguez

Desembre 07

1	dissabte	Viayna
2	diumenge	Viayna
3	dilluns	Ocata
4	dimarts	Riera
5	dimecres	Dominguez
6	dijous	Dominguez
7	divendres	Aymar
8	dissabte	Aymar
9	diumenge	Aymar
10	dilluns	Riera
11	dimarts	Fàbregas
12	dimecres	Viayna
13	dijous	Dominguez
14	divendres	Fàbregas
15	dissabte	Ocata
16	diumenge	Ocata
17	dilluns	Fàbregas
18	dimarts	Viayna
19	dimecres	Dominguez

AYMAR (Maricel)	Almeria, 14	93 555 03 81
DOMINGUEZ	Enamorats 2, (Enfront Estació del Masnou)	93 555 59 36
FÀBREGAS	Navarra, 68	93 555 19 79
OCATA	St. Domènec, 1	93 555 33 08
RIERA	J.Llimona, 22 (Enfront C.Nàutic)	93 555 08 55
VIAYNA (M.J.Cardona)	Prat de la Riba, 23	93 555 04 03

Els serveis de guàrdia són de 9 del matí a 9 del matí
El dissabte a la tarda està oberta només la farmàcia de guàrdia

BÚSTIA OBERTA

Totes les cartes adreçades a la **Bústia Oberta** encara que es publiquin amb pseudònim o inicials cal que portin les dades personals dels seus autors: nom, cognoms, adreça, número del DNI i signatura. L'extensió no excedirà de vint ratlles mecanografiades a doble espai; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les.

Gent del Masnou no es fa responsable del contingut de les cartes; seleccionarà les que siguin d'interès general i no mantindrà correspondència amb els seus autors.

ASGRÏMENT

En uns moments tant durs i tristos per la pèrdua del nostre estimat Palemó, la família Anglès i cid agraeix el recolçament i la companyia donada per tothom, especialment el dia del seu comiat

"Bona tavessa, papa"

Família Anglès-Cid

GRÀCIES, PALE

Avui vull parlar d'una persona que ens va deixar fa algunes setmanes, en Palemó Anglès. Quan penso en ell sé que recordo un amic perquè, de fet, era amic de tothom.

Va treballar al museu de forma altruista i va ser una d'aquelles persones que, desinteressadament, posa el seu granet de sorra perquè el poble on viu sigui una mica millor. I avui, gràcies en bona part al seu

esforç, el poble del Masnou té un museu del qual pot estar orgullós.

Gràcies, Palemó. El teu record queda amb nosaltres.

Valldeperas

PALEMÓ ANGLÈS I SALA

L'adéu a un amic

Com en un relat dels molts que havíeu fet per a la revista en què ens explicàveu l'últim adéu dels familiars als marins que marxaven cap a les Amèriques, així m'he sentit jo. Encara que la malaltia us havia malmès un xic la memòria, sempre m'alegrava de veure'us passejant pel carrer en companyia de la vostra esposa o bé a Gent del Masnou. Sabia que podia comentar-vos alguna cosa del món que tant ens apas-

sonava a tots dos, els vaixells del 1800 i la marina al Masnou. Últimament tenia una pregunta per fer-vos i ja no ha estat possible. Us enyoraré, Palemó, i us trobaré a faltar. Ara m'hauré d'espavilar tot sol, ja no tindrè el mestre que m'ensenyi.

A mesura que el temps va passant, van quedant en el record aquelles estones en què vau ensenyarme pràcticament tot el que sé d'aquells vaixells, aventurers i valents, que es lliuraven a la mar amb respecte i coratge; idealitzat potser, però francament era tota una aventura.

Vós éreu una persona devota, com escau a un autèntic marí, i espero que, en el món on ara heu arribat, sant Pere, com a bon pescador, us tingui preparat un lleuger bergantí pintat de vius colors com els que hi havia al Maresme amb una tripulació alegre i feinerera que cantin cançons a les nits tranquil·les de lluna clara i vós, amb gorra de capità, navegueu sense presses per tots els ports d'aquest univers tan desconegut i fantàstic.

I que algun dia, si pot ser llunyà, em pugueu recollir en qualsevol d'aquests ports.

Sincerament i de tot cor.

Lluís Valls i Mari

LES RIERES

Sr. President de Gent del Masnou,

Em dirigeixo al senyor que signa com a "ecologista convençut" en la carta publicada a la Bústia Oberta del Butlletí d'octubre 2007, en la qual fa referència a les rieres del Masnou i fa una crida a l'associació Gent del Masnou sobre la neteja de les rieres. L'esmentada entitat no és responsable de les rieres, però, si més no, podria intentar fer una crida popular, però comptant amb el consentiment de l'Agència Catalana de l'Aigua, la qual és la responsable de les rieres i de conservar-les netes, per evitar conseqüències com la d'aquest mes d'agost passat a la riera d'Alella, que es va desbordar del seu curs.

Atentament,

M.C.M.

IX

Trobada d'intercanvi de plaques de cava del Masnou 2007

Diuenge 25 de novembre a les 10h. al carrer Pere Grau

Hi col·laboren:

Ajuntament del Masnou C.P.C., A.C.P. Bagà, Can Rac, Celler de Mar, Caves Rekondo, Can Colomé, Condis Supermercats, Pastisseria Miquel, La Clau, Ass.d'Amics del carrer Pere Grau.

Organitza:

 GENT DEL MASNOU

In memòriam

Palemó Anglès i Sala

La Redacció

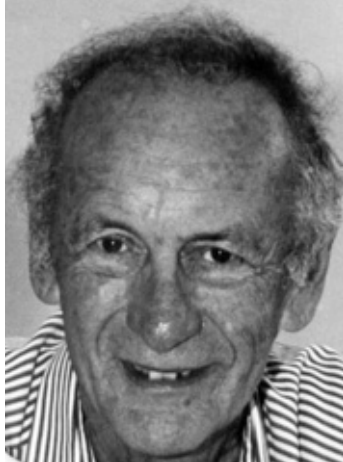
Ja feia temps que les forces li anaven minvant i que les batzagades de salut portaven mal carés; però ell, en Pale, no es podia estar de venir a la seu de Gent del Masnou, acompanyat de la seva muller, la Maria, per fer petar la xerrada amb els amics o llegir una estona el diari.

Tristament, el 4 d'octubre passat, als 85 anys, ens deixà i la notícia ens colpí de valent.

Ell va ser un dels primers col·laboradors amb qui va comptar el nostre Butlletí des dels seus inicis. Regirant l'hemeroteca hem anat a raure al mes de novembre de l'any 1987, Butlletí núm.10, en el qual apareix el primer article signat per en Palemó, titulat **La nostra marina**. Aquell article va ser l'inici d'una sèrie d'escrits i il·lustracions, sempre relacionats amb la història de la marina del Masnou, que d'una forma ininterrompuda ens va oferir fins a l'actualitat. Escrits, anècdotes, fitxes tècniques, dibuixos..., tot un bagatge documental impressionant que posà al descobert i a la llum dels lectors el tarannà, les virtuts i els defectes de diverses generacions de masnovins estretament vinculats al mar i al comerç, entre els quals hi havia els avantpassats del mateix Palemó.

Aquest treball constant i silent, de formigueta, fa palès el seu amor i estima per tot el que significava el Masnou i la seva gent, la gent d'abans i la d'avui, i ens ha ajudat a entendre per què els masnovins som d'una determinada manera, per què tenim uns trets lingüístics i costums locals que ens fan diferents als d'altres indrets i per què sentim aquesta especial atracció pel mar, per la nostra marina.

Avui, amb l'enyorament al cor, recordem l'amic Pale, la seva senzillesa i amistat, la seva bonhomia reconeguda per tots els qui l'hem tractat i esti-

mat, la seva pacient i abnegada dedicació a recuperar els fils de la història masnovina, la nostra història. Gràcies per tot, amic Pale!

Com a cloenda, reproduïm a continuació les paraules de comiat que Joan Casals, en representació de Gent del Masnou, va pronunciar en el funeral celebrat a la parròquia de Sant Pere del Masnou:

COMIAT A L'AMIC PALEMÓ ANGLÈS

Acomiadar un amic sempre és dolorós, però ho és especialment quan el comiat és el definitiu, el darrer.

En aquest cas, però, l'amic Palemó –en Pale, per als amics– ens ho ha posat molt planer, gairebé fàcil, perquè en parlar de la seva persona, tots els records que ens ha deixat són positius i amables.

Totes les vivències que hem tingut el goig de compartir amb en Pale, tant en els temps remots de feligresos i col·laboradors a la parròquia del Pilar, com a l'associació de pares del col·legi Mixt Ocata i darrerament a l'Associació Gent del Masnou són experiències que ens parlen d'un home enginyós, pacient i respectuós

amb les idees dels altres, sempre amb el somriure als llavis, entregat generosament i sense fer soroll a la família, a la feina i al seu Masnou estimat.

Dels seus avantpassats mariners heretà la seva gran afecció –passió, diria jo– pel món de la nàutica, que canalitzà col·laborant estretament en l'antic Museu del Masnou, institució on abocà hores i hores del seu temps d'oci i de la qual fou el Director durant molt de temps. Posteriorment, fins a l'últim moment, seguí col·laborant en el Patronat del Museu Municipal.

La faceta en què més hores hem passat junts els darrers temps ha estat com a company en la Redacció del Butlletí de Gent del Masnou i com a articulista en les pàgines dedicades a "La nostra marina", que durant un seguit d'anys han ocupat un lloc preferent en la nostra publicació mensual. Trobarem a faltar els seus escrits i dibuixos que els il·lustraven, sovint acolorits i plens de la seva inesgotable imaginació.

Ara, en el moment de la seva darrera singladura, amb la proa enfilada cap a l'infinit, sentim el buit de la seva partença; esperançats, però, que haurà trobat recés en el port llunyà de la pau on algun dia farà bo de retrobar-nos novament per parlar del nostre Masnou.

A reveure, amic Pale!

Manifest del Correllengua 2007

Avui rebem la Flama del Correllengua. Però la defensa de la llengua no pot quedar reduïda només a un dia a l'any, quan fem bons propòsits i solemnes declaracions. Lluny d'això, les nostres exigències han de mantenir-se presents i actives tot l'any.

És clar que a les autoritats els hem d'exigir una actuació positiva al respecte, amb lleis que ajudin a impulsar-ne la presència en la vida pública, i amb la garantia de l'acompliment efectiu de les ja existents. Però també hem de ser conscients que, en última instància, depèn de totes i tots nosaltres que la llengua sigui present i activa en la vida pública els 365 dies de l'any.

Cadascú de nosaltres ha d'assumir un compromís personal amb la llengua, la cultura i el país. Un compromís efectiu i concret que, més enllà de les paraules, es concreti en fets.

I això passa per una clara actitud de fermesa, per l'exigència a les administracions, a totes les administracions, del seu ús i de la seva normal acceptació oral i escrita, sense boicots més o menys encoberts;

passa per l'impuls de la plena presència en el món escolar, tant en les activitats lectives com en els espais de lleure i joc;

passa pel seu ús i estímul als mitjans de comunicació, tant públics com privats, tant orals com escrits, així com per la seva consolidació en el món d'Internet i de les noves tecnologies;

passa també per la lliure comunicació i la plena relació i intercanvi entre tots els territoris de parla catalana, sense entrebancs amb excuses nominalistes o falsament legals;

i passa per la plena integració lingüística de la població nouvinguda, sigui d'on sigui, perquè aquesta és l'única forma efectiva d'articular una nova societat, unida i sense marginacions, en la qual la nostra llengua sigui realment el mitjà d'interrelació.

Aspirem a aconseguir, i ho exigim així a les autoritats, poder viure plenament i a tot arreu en la llengua pròpia dels Països Catalans.

Davant de la Flama del Correllengua, assumim aquest compromís personal amb la llengua i el país, perquè tenim la força de tot un poble.

Endavant amb el Correllengua!

Visca la llengua i la cultura catalanes! Visca els Països Catalans lliures!

Xalupa Associació Cultural agraeix la col·laboració en el Correllengua de:

Regidoria de Cultura - Regidoria de la Dona - Colla de diables - Els Capgrossos Gent del Masnou - Agrupació Sardanista músics i artistes.

Gràcies també a totes les persones de la nostra vila i d'altres indrets que amb el seu esforç i cooperació han fet possible una nova celebració del Correllengua.

També a l'activa participació en la festa de petits i grans tot esperant que continueu tenint present la nostra llengua els 365 dies de l'any.

I el que compta és l'esforç de cada dia compartit tenaçment amb els qui creuen que cada gest eixampla l'esperança que cap dia no es perd per als qui lluiten.
Miquel Martí i Pol

Lagoa Rodrigo de Freitas

Per Joan Maresma Duran

Un dels avantatges de viure a *cidade maravilhosa* és poder gaudir de la natura. Passejar en aquesta època de l'any, la primavera tropical, quan encara no fa gaire calor, és una delícia i surt barat. Rio de Janeiro té llocs realment bonics, espectaculars. Tots situats a la zona sud de la ciutat, la zona *noble*, la zona de la prosperitat barrejada amb la misèria. La lagoa Rodrigo de Freitas, simplement la lagoa com l'anomenen els *cariokes*, és un d'aquests llocs fantàstics.

La lagoa és una llacuna situada entre el barri d'*Ipanema* i la *Floresta de Tijuca*, unes muntanyes de vegetació exuberant situades al bell mig de la ciutat. Els caps de setmana s'omple de gent que busquen caminar una estona, passejar en bona companyia, veure ocells de tot tipus o simplement beure una *aigua de coco* i contemplar el paisatge asseguda en un banc observant la vida, les persones, el temps.

Gairebé tots els últims caps de setmana he estat per aquí, o el dissabte o el diumenge. M'agrada caminar els set quilòmetres de diàmetre que té, veure una part de la ciutat de Rio de Janeiro que és ben agradable, la part amable de la vida. Veure pescadors que fan la seva feina i intenten guanyar-se la vida, veure camallargs de diferents colors, veure d'altres ocells que no tenen gaire por dels humans, les petites zones que encara queden de manglar, on els arbres es barregen amb l'aigua i neixen jocs de colors, de llums i d'ombres, de reflexos. Parar una estona i observar que ben a prop d'aquesta meravella s'alcen edificis imponents que no respecten res, que són *contaminació visual* com es podria dir en aquesta societat tan políticament correcta. I veure també com entre la lagoa i aquests edificis hi ha una avinguda on el trànsit és constant, on molts conductors busquen un lloc per deixar el cotxe, encara que no sigui un aparcament gaire ortodox i

volen esbravar-se una miqueta, desconnectar del ritme frenètic de vida que porten o portem. És sorprenent el fet que hi hagi encara tanta vida natural malgrat les construccions, el soroll d'helicòpters –hi ha també un petit heliport situat a la vora de l'aigua– i cotxes, la brutícia d'algun lloc, o les aigües residuals que s'hi aboquen directament sense passar per cap depuradora. Sorprenent el fet que els *cariokes*, en general, siguin més aviat poc civilitzats i no cuidin gaire bé el seu entorn, tot i que hi ha prou papereres... Hi ha racons també plens de plàstics, de llaunes, de deixalles de tota mena.

El dimecres 17 d'octubre va jugar la selecció brasilera, la *canarina*, contra Equador. El partit va acabar 5 a 0 i Brasil jugava a Rio, al *Maracanã*, un estadi mític. Vaig sentir vergonya quan els aficionats cantaven "*Sou brasileiro, com muito orgulho, com muito amor...*". Orgull, de què? De les platges boniques, dels rius, dels boscos? Tot això és ben maco, però no va ser gràcies a cap brasiler que la natura va venir a parar aquí. Al contrari, s'està destruint tot a una velocitat cada vegada més gran. A prop de la lagoa, al sud, hi ha una de les *favelas* més grans d'Amèrica Llatina, el

Vidigal, que també es pot veure, al fons, llunyana però present. Una barreja d'edificis luxosos amb un fons de misèria.

Hi ha molt bona gent a Rio. He conegut persones que podria qualificar de molt bondadoses, però també les he conegudes a d'altres parts del món. Rio de Janeiro és un reflex d'aquest país tan gran, un reflex de la incompetència del polítics actuals, dels diferents governs. Sé que és cert allò que es diu: "No es pot generalitzar", però em fa l'efecte que la realitat dels fets mostra que puc, sí.

RASCA I P/CA

Per Ramon Serra

Llegia tranquil·lament el diari i de cop i volta un calfred va recórrer com un llamp la meva espinada. Em frego els ulls un parell de cops, però sembla que sí, que la foto que veig és certa. La miro i la remiro i penso que deu ser una d'aquelles d'arxiu i, pel cap baix, dels anys seixanta del passat segle xx. Faig una ullada al peu de foto i resulta que és més actual del que m'imagino, te només una setmana. Resulta que un capellà de més de vuitanta anys està fent la consagració d'esquena al personal i l'escolanet li està aixecant la casulla (perdoneu els entesos, no n'estic segur que es digui així), que porta per sobre de tota l'altra roba. El més delirant del cas és que el pretès ajudant, l'escolanet, té més de setanta anys, quan aquests, en teoria, eren xavalets petits, d'aquí el nom en diminutiu.

El túnel del temps és cert i aquesta imatge em va portar quaranta anys endarrere, quan aquest tipus de ritu encara es feia servir, tot embolicat amb la salmòdia llatina, que avui dia no entén ningú i abans tampoc era gaire vehicular fora de l'àmbit eclesial.

Han tornat a donar peu a la missa d'esquena i en llatí, fantàstic. Quan el que toca és espolsar la caspa i fer més funcional la representació, s'empesquen el retorn al passat (anecdòticament, és clar) per tal de fer el que millor fan, muntar un gran espectacle i no dir res, posar-se d'esquena per fer misteriós el que hauria de ser evident, tornar a la caverna (potser seria millor dir a les catacumbes), enfosquir-ho tot i donar un toc més tètric, que acompanya. Un consell gratuït. Si apaguen els llums i encenen un munt d'espelmes i després amb l'encens cremant, aromatitzant l'església amb aquella fortor penetrant (que deixa les narius i el cervell en un estat catatònic), i per postres hi sumen un bon orgue de tubs amb música de J.S.Bach a tota pastilla, fins i tot un escèptic com jo vindria a treure-hi el nas. (Si us plau, que l'organista sigui bo).

Home, conyes a part, crec realment que això serà anecdòtic, una petita concessió a la parròquia de més edat que enyorava altres temps, on es feia entrar un dictador sanguinari sota pal·li (fet excepcional, perquè així només podia anar la sagrada forma, l'hòstia per entendre'ns) i se'l tractava gairebé com una divinitat. Amb tot aquesta parafernàlia, ens recordaran una època que és millor que quedi com el que va ser, una església aliada amb un home que es va aixecar contra el govern elegit pel poble i que, un cop acabada la guerra (que el general Mola va muntar i ell va continuar), va començar una repressió ferotge i sanguinària (amb judicis del tot fraudulents), matant molta més gent amb la coartada de la legalitat, que la que van matar il·legalment els grups mal anomenats patrulles de control, que eren formades per gent amb ganes de venjança. La Generalitat republicana va fer el possible per aturar-ho, amb el president Companys al capdavant, però la seva força ens els primers mesos de guerra no podia competir

amb les armes del anarquistes, que van aturar la revolta dels militars a Barcelona i a molts pobles de Catalunya. Companys va ser un president presoner a Palau, fins que no va poder controlar els anarquistes i la gent armada sense control.

Això és el que em recorda aquest ritus que un Papa amb visió de futur i el cap ben amoblat (Joan XXIII) ja va treure en el concili Vaticà II. Aquest home és el darrer cap de l'Església que volia acostar-se a tothom. Ell és una part també dels màgics anys seixanta, quan es van trencar els vells esquemes i semblava anar amb el temps, amb els nous aires de llibertat i germanor que suraven per l'ambient, i que possiblement tot era una gran utopia; però aquell home va saber llegir el que passava al carrer i que calia anar endavant. Volia obrir finestres i ventilar la casa, llàstima que Pau VI no va voler o no va saber continuar la seva tasca. D'ençà de la mort del Papa bo, tan sols Joan Pau I (el breu) va intentar posar ordre en tots els assumptes vaticans; però, com ja sabreu alguns, la hipòtesi que se'l van carregar no és ciència ficció. Recomano la pel·lícula el Padrino III, molt documentada i molt ben explicat el tema de la seva mort.

Benet XVI, el darrer papa, segueix el retorn al passat, que va propiciar exageradament el seu antecessor Joan Pau II. Més que una Església oberta i exemplificant, sembla que vulguin fer una secta de fanàtics que estan contra el món. Ja he expressat moltes vegades el poc valor que em mereixen les seves decisions retrògrades. Només tenen la castedat i el resar al cap, ah, i també les seves finances perquè, malgrat que diuen que el seu regne no és d'aquest món, mentre hi són volen tenir la cartera plena, per si un cas.

De la ingenuïtat de Shaima a la intencionalitat de la COPE

Per Joan Camps i Ortiz

Començo a escriure sense cap nord, no perquè no hi hagi esdeveniments que convidin a la reflexió sinó per l'empatx de successos que em fan ballar la brúixola de les idees com un ventilador. Aprofito, doncs, un esbòs que ja tenia al setembre envers Shaima, la nena de Girona que no volia anar a col·legi perquè no li permetien portar el *hiyab*, el mocador al cap que en alguns llocs sota la llei islàmica és tolerat com una substitució atenuada del *burka*. Mirant el rostre de la petita Shaima he recordat aquell text de Carl Marx: **La religió és el llgrimeig de la criatura oprimida, el cor d'un món sense cor, l'esperit d'una condició mancada d'esperit. És l'opi del poble.** Shaima no és el reflex d'una criatura oprimida; diria que és una nena normal, que projecta la ingenuïtat de la seva edat en un món de nens homologats a la guarderia. Ara, després d'haver estat centre d'atenció, deu estar ufana de ser i sentir-se una nena diferent. Això fa que me la imagini com una nena singular, intel·ligent i feliç, perquè encara no sap res del món mentider que l'espera. Però a la vegada intueixo que és la continuïtat d'uns pares alienats, opiat per una religió que basa el seu proselitisme programant les ments de menors a través dels seus progenitors, que també havien estat ensarronats quan eren petits. Un sectarisme equivalent al Nacional Catolicisme de Francisco Franco i Bahamonde, aquell dictador que entre execució i execució dormia amb el braç incorrupte de Santa Teresa de Jesús.

Si avui repetissin un 23 F, el *casting* de l'Elefant Blanc el guanyaria l'ideòleg de la COPE *don Federico Jiménez Losantos*. Un estil de ràdio obsessiva com poques, mer plagi il·lustrat de la ràdio de *don José María García*, aquell altre comentarista esportiu conegut com *butanito*. Dues estatures humanes semblants, ambdues amb

ambició de Napoleó Bonaparte i xerraires d'eloqüència enfarfegada de sinònims. El senyor *García* emetia adjectius injuriosos com *comembudos*, *cortabayonetas*, *chutapatines* que, per ser paraules inventades, només podien ser agressives en la forma, però mai insultants pel seu significat inexistent; en canvi, *don Federico*, predicador de la COPE, no inventa adjectius, ell s'alimenta directament de *Julio Casares*, millor dit, del seu *Diccionario Ideológico de la Lengua Española*. Per exemple, el seu insult més subtil és la paraula *siniestro*, la pronuncia gairebé cada matí amb menyspreu referint-se als fantasmes particulars de la seva paranoia, o sigui, el que som els catalans, el que fem els catalans, com parlem els catalans, el que volem els catalans, tot el que ens passa als catalans és, segons *Jiménez Losantos*, senzillament: *siniestro*. Paraula que al seu diccionari, en primera accepció, només expressa allò o lloc que està a la nostra esquerra, o sigui, que hom podria pensar que aquest locutor quan qualifica Catalunya de *siniestra* només vol dir que veu els catalans posicionats políticament i ideològicament a la seva esquerra, la qual cosa, des d'una perspectiva democràtica, és un judici crític d'una correcció exquisida i, tenint en compte que ell prové de la militància del partit maoista "Organización Comunista de España (Bandera Roja)" potser només vol remarcar que ja no és seguidor de Mao-Tze-Tung i que la seva dedicació plena està a la dreta de tots: a la dreta de la COPE, del Partido Popular i de l'Espanya, unitat de destí i reserva espiritual d'Occident, o sigui, més

papista que el Papa. Un plantejament ideològic que, políticament parlant, és absolutament legítim.

En què quedem, doncs? La paraula *siniestro*, en castellà, és o no és un insult? Doncs sí, quan el senyor *Jiménez Losantos* la diu per la COPE referint-se als catalans, sí que vol ofendre, ja que no es queda a la primera accepció i tot seguit va al diccionari i omple la seva perorada del matí en tots els sinònims més pejoratiu que troba en el Casares, on *siniestro* també vol dir: *perverso*, *infeliz*, *funesto*, *desgraciado*, *resabiado*, *vicioso*, *desdichado*, *decadente*, *maldito*, *calamidad*, *desastre*, *depravado*, *contagioso*, *corrupto*, *inmoral*, *infecto* i no sé quantes coses més, totes vàlides per a ell a l'hora d'explicar com som els catalans.

Just cal perdre deu minuts per escoltar-lo cada dia, temps que tarda a pronunciar, sospirant melodramàticament: **En fin!** Aquesta carrincloneria és el senyal inequívoc que se li ha acabat el rotllo i tot el matí anirà repetint el mateix, com la cançó enfadada. Aquest *tío*—paraula castellana del seu propi lèxic ofensiu— no és més que un **fruit madur**, expressió que a la catalana és com parafrasejar aquell monòleg de William Shakespeare, en veu del rei Lear a Macbeth: *Something is wrong in Denmark*, que és com dir: Quelcom està podrit a la COPE, aquesta emissora de la Conferència Episcopal Espanyola, fanàtics obstinats que la religió segueixi sent com l'opi, l'al·lucinogen de l'esperit, la millor eina per als règims totalitaris basats en la ignorància dels pobles.

Nit d'Havaneres i Rom. *El Masnou* octubre del 2007

Pregó del capità mercat i capità del Port del Masnou Elies Barranechea

Per qüestions tècniques la salutació-pregó de la passada edició de la Nit d'Havaneres i Rom 2007, no la vam poder incloure al butlletí del passat més d'octubre. La transcrivim tal com la va presentar el seu autor l'Elias Barranechea capità del port del Masnou. El seu contingut ens fa reflexionar sobre la idea romàntica d'una travessia a Amèrica en el segle XIX i es pot intuir que no sempre eren flors i violes com es sol pensar.

Aprofitem per dedicar aquest escrit a la persona de Palemó Anglès i Sala, estudiós i coneixedor de la nostra marina del 1800, i que recentment ens ha deixat. Diu així:

Bona nit i ben vinguts a la novena NIT D'HAVANERES I ROM DEL MASNOU.

Amb molts de vosaltres ja ens coneixem; a tots els altres us diré que sóc l'Elies, el Capità del Port Masnou i veï d'aquesta vila.

He volgut passar una estona amb vosaltres engegant la màgia dels records. Avui, un cop més prendrem rom i cantarem havaneres; però no podem oblidar que les històries que han inspirat aquestes cançons han estat també les desventures d'uns viatges llargs i penosos cap a les noves terres a conquerir.

La lluita començava ja en sortir de port; allunyar-se de la terra i de la gent estimada amb l'esperança incerta de tornar amb fortuna només n'era el principi.

Després apareixia la part més tangible de la batalla; la falta de menjar, la fruita i les verdures només per als primers dies, l'aigua dolça a la qual

s'afegia rom per fer-la potable, el pa integral cuit dues vegades perquè no fermentés gaire aviat i que era tan dur que, a més d'un, li havia costat una dent si abans no el remullava amb aigua de mar, que, de retruc, li aportava sodi i l'ajudava a refer-se del desgast físic.

Les faves, les mongetes, els cigrons, l'arròs, tot cuit amb el porc salat, eren la base del seu aliment; però aviat els acompanyaven els escarabats i els cucs. En alguns relats es diu que el menjar se servia a la nit per tal que no es veiés "l'acompanyament".

La falta d'higiene i de ventilació aviat feien aparèixer els paràsits i amb ells les malalties com l'escorbut per falta de vitamina C i el beri-beri per manca de proteïnes.

En resum, que només arribaven els més forts; el 20% de la tripulació perdia la vida en la travessia.

No oblidem tampoc les víctimes dels embats del mar; recordeu aquells:

Fotografia de Xavi Cardona

*...Pobres marinos
pobres pedazos de corazón
Que la mar brava que la mar brava
Se los llevó...*

Que van sortir de Jamaica rumbo a Nueva York.

Però avui tot ha passat; som aquí, en aquesta vila marinera, envoltats de bona història marítima, de somriures i prosperitat.

Per tant, cantem i beguem, que hi som tots, i tots bé.

**MATERIALS
HOMS S/A**

SUBMINISTRAMENTS PER A LA CONSTRUCCIÓ

**Distribuïdora en gres i ceràmica:
Saloni, Aparici, Gres catalan, Gres Breda,
Porcelanatto, etc.
SANITARIS - AIXETES**

Magatzem al Masnou
Joan XXIII, Camí d'Alella
(sobre l'autopista)
Tel. 93 555 81 56

Magatzem i oficines Alella
Riera Principal, 48-50
Tel. 93 555 97 53
Fax. 93 555 95 96 · Alella

Exposició
Escultor Llimona, 9
Tel. 93 540 37 69
Alella

GAIREBÉ TOT AIXÒ ÉS VERITAT

Per Carles Maristany

ELS CANVIS DE...

Doncs no! No us parlaré pas del clima i dels canvis que s'estan experimentant arreu del món, res d'això. Ja s'encarregaran els científics i meteoròlegs de fer-ho ells i molt millor del que jo puc fer-ho.

Voldria avui referir-me a un d'aquells fets i costums desconeguts de la joventut actual i que foren part del dia a dia, quan nosaltres podíem gaudir encara d'aquesta prebenda, que infon la joventut i que s'ha esvaït sense adonar-nos-en.

Res més lluny de voler posar-vos tristos en parlar de funerals. Res d'això. Solament fer patent els canvis esdevinguts en aquests darrers anys. Ara es dóna per bo, per bé i suficient que una esquela exposada en el tauler de l'Ajuntament i una altra a la porta del cementiri, amb un parell de dies d'antelació al sepeli o cerimònia a esdevenir, siguin suficients per assabentar tota la població masnouina que hi pugui estar interessada a assistir-hi.

Personalment ja he demanat dues vegades a la Casa Gran que posin l'esquela mortuòria en el tauler que hi ha al front de "Ca la Farrera".

Massa feina o poc pressupost fan inviàbles, de moment, que els veïns d'Ocata ens en puguem assabentar. Deixem-nos de disquisicions. Ells tot ho arreglaran! Be, després d'aquest parèntesi, continuem.

Traslladem-nos als anys 1940-45. Jo deuria tenir llavors uns deu anys. La poca precisió de las dades aportades està en proporció directa als dies transcorreguts; res de memòria senil! Jo era llavors un vailet, un nen. Doneu-me la mà i acompanyeu-me. Acaben de trucar a las ventalles de casa meva. Seguiu atents al que tot seguit esdevindrà:

– Carlus, truquen, obre la porta i mira qui hi ha.

Atansem-nos hi!

Obro la porta, davant meu un senyor/a m'està mirant. S'ajup tot tractant de posar-se a la meua altura i em diu:

– Que hi ha la teva mare a casa, "maco"?

Llavors giro el cap vers la cuina i crido:

– Mama, demanen!

Poc després apareix la mare. S'allisa el davantal amb totes dues mans. Ho deu fer més per eixugar-se-les de la humitat que per treure-li les arrugues, perquè estava rentant els plats.

Entre el visitant i la mare veig que s'estableix un creuament de mirades inquiridores i aclaridores. Ell és conegut nostre. La mare trenca el gel tot atansant-se.

– Males notícies, oi?

– Doncs sí. El senyor Fulano de Tal ha mort.

La família us ho fa saber: el funeral i posterior enterrament tindrà lloc, A.D.,

demà a les cinc de la tarda. La família agrairà la vostra assistència i oracions.

Bé, això era el canvi, l'esquela; en aquest cas, sonora. No sé pas si deguda a la falta de paper o a la manca de temps per portar-la a la impremta.

Després, per a comiat, allò de:

– Dalina, no som res, o

– A tots ens arribarà el dia, o

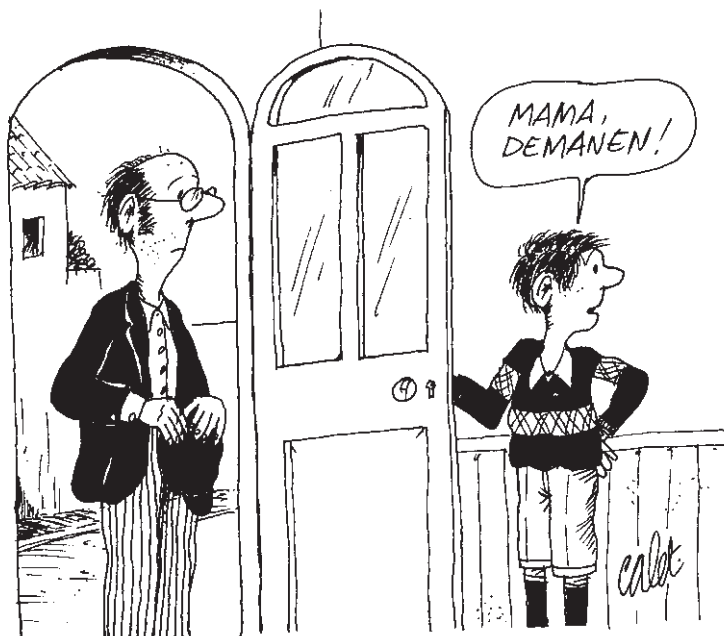
– Un dia per a cadascú, o

– Tots hem de fer-ho.....

Bajanades!!!!!!

Els de "dilatada experiència" segurament que ja coneixeran els fets esmentats i els agradarà recordar-ho; als joves, ben segur que els poden ser interessant els canvis esdevinguts en el decurs d'aquests anys. A tots, gràcies per aquesta estona que hem passat junts i suportar-me.

Per a una altra ocasió preparo dues historietes més entorn del tema.

Junts som + Aplec Parroquial de Famílies

Per J.G.

El diumenge 30 de setembre tingué lloc als locals municipals de Ca n'Humet l'Aplec Parroquial de Famílies del Masnou sota el lema "Junts som +" i com a argumentació principal "La família, com a àmbit de la transmissió de valors i de la fe".

Tot i el mal temps dels dos darrers dies, la jornada començà esplendorosa i un sol de justícia no ens va deixar en tot el dia, sort que els organitzadors ens obsequiaven, només entrar, amb una gorra taronja on hi havia brodat el lema "Junts som +" en blau cel...

L'acte comença fort: breus paraules d'acollida per part del rector de les nostres parròquies del Masnou, Sant Pere i Pilar, Mn. Felip Juli, una oració i un cant. A continuació ens vam distribuir en cinc àmbits, segons edat i gustos: guarderia per a la mainada (0-3 anys); als infants (fins a 12 anys), en Jordi Fàbregas els va embadalir amb els seus contes narrats; mentrestant en Gabi Milà amb una magnífica pel·lícula de Cinefòrum ("No tinc por") basada en una història mafiosa en la Itàlia profunda va fer reflexionar els nostres adolescents sobre accions, missatges i valors. El jovent va poder compartir les vivències en la fe i la vida de dos testimonis procedents del nostre entorn. I en un cinquè àmbit el catedràtic de filosofia de la Universitat Ramon Llull, professor Francesc Torralba, va impartir una conferència col·loqui per als més grans sobre "La família, com a àmbit de la transmissió de valors i de la fe", xerrada que ens va colpir tant i tant que no el volíem deixar marxar amb tantes i tantes matisacions i qüestions amb què el vam "metrallar" a la fi de la seva magistral, però a la vegada entenedora, exposició.

Després d'un breu descans per recuperar forces, va venir el plat fort del dia, la celebració de la Missa, que tin-

gué lloc al gran pati interior, que es féu petit amb tants com hi érem! Va ser concelebrada per quatre preveres, amenitzada amb els sons de les guitarres dels nois, joves i monitors de l'Esplai Sant Pere i, en l'ofertori, hi eren representades totes les activitats de les parròquies de la vila. El sermó va ser el colofó a les paraules del Dr. Torralba sobre el que s'espera de nosaltres com a transmissors dels valors i de la fe cristiana. Tot seguit hi va haver un dinar de germanor, on vam compartir i degustar les exquisiteses dels nostres cuiners i cuineres; només esmentar que a les postres tothom rivalitzava per veure qui era el millor "pastisser" de la vila! Pels voltants de les quatre de la tarda es va desplegar tot un seguit de "paradetes" on es donava a conèixer la vida de la nostra Comunitat Parroquial del Masnou: Acolliment de promeses; Acolliment preparació al baptisme d'infants; Associació d'Amics de Joan Roig i Diggle; Càritas Parroquial del Masnou; Catequesi d'iniciació en la vida cris-

tiana (Primera Comunió); Catequesi en família; Comunidades Neocatecumenales; Cos de Portants del Sant Crist; Equip de litúrgia; Esplai Sant Pere; Estudi de l'Evangeli; Fe i cultura; Grup d'amics en la fe; Grup d'oració de Sant Pere; Grup de joves en iniciació a la vida cristiana (Confirmació); Grup de joves; Grup de matrimonis amics i cristians; Pastoral de la salut; Vida creixent; Moviment cristià de jubilats i adults grans; Vida consagrada (religioses); Voluntaris parroquials. Per mitjà de pòsters i fulletons de propaganda qui hi estava interessat rebia tota la informació pertinent a l'activitat: en què consisteix, qui en forma part, quan se celebra, etc.

I, per acabar, una pinzellada musical a càrrec d'un grup de seminaristes, els "Set de Déu", que ens alegraren amb la seva música, cançons i balls la cloenda de la jornada. No cal dir que van ballar no sols la mainada, sinó també els més grans i també algun mossèn.

Històries de la vila

Per Joan Muray

HISTÒRIA número 200

-20 anys d'Històries de la Vila-

Sí, des d'aquell agost del 1987 fins ara, novembre del 2007, he escrit 200 HISTÒRIES DE LA VILA, que han anat apareixent al llarg d'aquests 20 ANYS, vint anys que es compliren el passat mes d'agost.

Si hom multiplica els vint anys pels dotze mesos de cada any, en surten força mes de dues-centes històries, però és que no tots els mesos hi ha hagut històries. Bé perquè el tema que podia tocar en un mes determinat no era un fet que correspongués a la nostra vila, bé perquè per alguna raó, com per exemple l'any 1990, quan a finals del 1989 hi hagué la fallida de l'empresa que ens feia el butlletí, i amb la represa, al núm. 36, de març, després de dos mesos "congelats", i no pas de fred, tornàrem a sortir, el butlletí amb aquells dos mesos i el sotrac de la fallida s'havia tornat força magre; de les 32 de terme mig que habitualment tenia, es va passar a les 16 que tenien els números normals d'aquell 1990. Després, de mica en mica, com un convalescent greu, ens anàrem recuperant fins aconseguir entre 24 i 32 pàgines, o les 48 dels extrems de juny i desembre.

En aquell llunyà i proper agost del 1987, quan el nostre butlletí era al seu núm.7, s'encetaren seccions, ja que els sis primers números havien estat tan sols d'informació de les activitats de les diferents vocalies i seccions de GENT DEL MASNOU.

I ja que parlem ja de vint anys enrere, és bo que també expliquem com va sorgir la idea de fer aquesta secció del butlletí, qui va tenir-ne la idea i com i quan fou portada a la pràctica pel qui signa aquestes (i totes) les "Històries...".

Era a l'estiu d'aquell 1987, pel juny o juliol, quan en una reunió de butlletí, el president, Joan Casals, i el sots-

Portada del butlletí núm. 7, el primer on aparegueren les "Històries de la Vila".

president, Pere Compañó, junt amb aquest autor, decidírem que a partir del número d'agost, el núm. 7, seria interessant que, a més de les comunicacions d'activitats que les diferents seccions feien saber als socis, hi hagués escrits o articles pròpiament dits i em demanaren si podria

Portada del butlletí núm. 35, desembre del 1989, on començava el primer dels tres articles dedicats a la missaga de Can Teixidor.

fer unes pinzellades d'història local. Mig en broma vaig dir que potser serien unes històries per no dormir (recordant un programa televisiu), però en Compañó va dir i per què no unes HISTÒRIES DE LA VILA?, i així va quedar batejada la secció. De totes formes, alguna de les històries ha estat, per a alguns, unes històries que no els deixaren dormir prou bé.

Ara, quan la nostra entitat ja ha celebrat els seus 22 anys d'existència, aquesta secció del butlletí en celebra els 20 i ho fem no amb una història de qualsevol dels temes que ha tocat al llarg d'aquests 240 mesos, sinó amb la història pròpia, que també és història de la vila.

Ho farem en aquest butlletí núm. 217 de "Gent del Masnou" fent una mena de balanç, com un inventari del que ha passat per aquestes pàgines del butlletí. Veurem quins han estat els temes més tocats i quins els menys. Analitzant-ne, si cal, el perquè. Veurem quins foren els temes que més sobtaren. Els que eren desconeguts o poc coneguts. I, no cal dir, si algun va aixecar polseguera, ja que la història, la veritat, a voltes és molt incòmoda, per a segons qui, és clar.

Els 200 temes sortits en aquestes històries han estat de 10 apartats concrets, que anirem desglossant. Són aquests:

LA VILA – 35 Històries. En aquest apartat, el segon més tractat a les "històries...", s'hi han tocat diverses temàtiques; totes, però, referents a la vila en general, com: l'escut, de com ha estat al llarg dels anys fins a l'actual, fet segons les Lleis Heràldiques dictades pel Parlament de Catalunya; el 950è aniversari del primer document al qual s'esmenta el nom de la

Portada del 154, febrer del 2000, on hi havia les proves del fet piràtic i negrer del capità Joan Maristany "Tara".

vila, com a *Manso Novelli*; els 175 anys d'independència municipal; el centenari del descobriment de la vil·la romana de "cal Ros de les Cabres"; la Casa de la Vila; el Patrimoni desaparegut; l'argot mariner; els sis Masnous que hi ha al món; etimologia sobre el Masnou, la Casa de Cultura, etc., etc.

CARRERS, PLACES, INDRETS, ETC. – 24. En aquest, com el seu nom indica, s'hi parla dels llocs masnovins com: Can Teixidor; la nevada del 1962; la Via Augusta; les torres de defensa; fortificacions; els noms populars del Masnou; carrers emblemàtics; la plaça-mercat; els escorxadors; el mas Antich; les fonts i els safareigs; el *sui generis* carrer de la Cattera; el mas Fontanills/Casino; o el Col·legi del *Comercio* de Flos i Calcat; etc.

COSTUMS, TRADICIONS, DIVERSOS, ETC. – 30. Aquí el ventall fou força ampli i ens dugué a temes com: el Meridià Dunkerque-París-el Masnou i a Fra Canellas, el científic català que participà en aquest important projecte; la Festa Major; les boires, núvols i vents i els seus noms populars; els Cent anys de cinema al Masnou; els Tres Tombs; un "Quintete" del s. XIX; el Cant Coral; el Centenari de la seu del Casino; ca l'Estudiant; l'afer d'un trànsfuga; etc.

FERROCARRIL – 3. El tren ens ocupà pocs capítols, però foren importants, ja que tractàrem d'un viatge del 1858, a pocs anys de la inauguració de la línia, fet pel polític i historiador Víctor Balaguer; o del 150è aniversari del ferrocarril de Barcelona a Mataró, que s'escaigué el 1998.

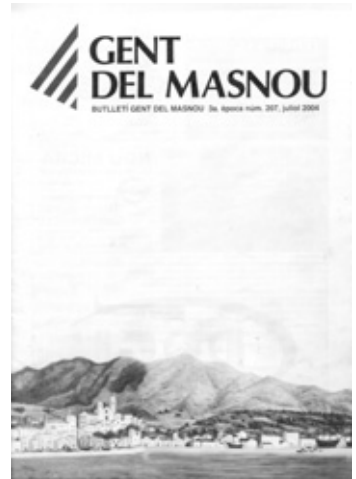
LA MARINA – 16. En aquest, i per ser vila marinera, hi va haver una bona representació de caire general, ja que aspectes relacionats amb els capitans ja tenien el seu apartat. Tocàrem temes com: el nostre Districte Marítim; la boia; el santuari de la Cisa; el naufragi del "Maria Assumpta", el vaixell de fusta més antic del món; els exvots; la mort a bord; naufragis diversos; les provisions i les mercaderies que transportaven els nostres velers; el primer vi català portat a Amèrica; etc.

EMPRESSES, COMERÇ, ETC. – 13. Els negocis estigueren representats per: Can Xala; la nostra zona tarongera; els banys de mar; el Champ Sors; la fàbrica "La Primitiva"; les "posadas secretas"; i l'activitat comercial del 1845.

PARRÒQUIA, CAPELLES – 8. La part religiosa fou tocada en temes com: la nostra parròquia; l'ermita de Sant Mateu; la capella de Sant Antoni

Portada del 182, juny del 2002, on hi havia "El conreu i el comerç marítim de taronges...".

Portada del 207, juliol del 2004, on es parlava de "Posada secreta".

(Malet); la de can Teixidor (de la Mare de Déu de Montserrat); o campanes, campanars i campaners.

GUERRA I POSTGUERRA – 2. Els afers de guerra donen molt poc de si, tot i que hauria de no ser així, però sembla que encara fa por parlar-ne. Vam parlar de: les bombes i la repressió al Masnou i les ordres de "destrucció" total dels Laboratoris Cusí i de cal Marquès.

ELS CAPITANS – 15. Aquí ja tornàvem a tenir amplitud d'històries, tals com: els indians; pirates i negrers; el romanticisme dels capitans; les primeres mongetes portades d'Amèrica per un vaixell masnoví; lligams masnovins amb les terres dels araucans; l'humanitari capità Gibernau; una havanera amb sabor masnoví; els capitans de can Targa; etc.

BIOGRAFIES DE MASNOVINS O VINCULATS – 54. L'apartat més generós, ja que el tema biogràfic dóna força de si. Hi trobàrem personatges com: Lluís Millet i el seu fill Lluís M.; Fèlix Millet i Maristany; el Dr. Genové; el polític Antoni Sunyol; el mestre Francesc Flos i Calcat; l'Agustí Rosés; la Teresita Torres; el comte de Lavern; el mestre Bert; el Dr. Ribas; en Vicenç A. Ballester; en Damià Sampera; el polític i jurisconsult Joan Maluquer; Carles de Llar i Teixidor; els

manescals Farreras; el mestre Jaume Fuentes; Tomàs Mirambell; els 350 anys del primer document sobre els Maristany, o els 340 sobre els Millet, el pintor Rogelio López; i un llarg etcètera.

D'aquestes 200 històries, algunes d'elles han despertat més interès que d'altres, especialment les que relataven uns fets desconeguts per a la majoria o bé perquè ja pocs se'n recordaven o també perquè molta gent es pensava que això o allò al Masnou no havia existit o passat mai. Farem memòria d'alguns dels temes que més impacte causaren, sense ordre ni cronològic ni pel grau d'impacte, a l'atzar.

Un d'ells fou que al Masnou del segle XIX, concretament del 1848 al 1867, hi hagué 5 *posadas secretas*, un eufemisme masnoví, segurament fet per un funcionari molt moral, que considerava que posar al Cens d'Activitats Comercials que certs locals es dedicaven al que el poble anomena senzillament "casa de putes", no estava bé i ho batejà així. Un que, tot i ser sabut d'algunes persones que ho havien sentit explicar als avis, va sobtar molt, especialment per la quantitat del conreu i la importància de l'exportació, fou el conreu i comerç marítim que es feia de les taronges, entre els anys 1771 i 1891, de què el Masnou i altres pobles del Maresme eren grans productors.

Els que també van ser causa de gran interès foren els diversos escrits sobre la casa i la història del Mas Teixidor, que en feren descobrir les meravelles. Se n'han escrit nou històries senceres, a més de sortir

Portada del 214, febrer del 2005, on s'explicava que el primer vi català portat a Amèrica ho fou pel capità Bonaventura Millet "Tetus".

parcialment en altres, així com també se li ha dedicat un llibre, sorgit a partir de la necessitat creada amb motiu de les dues visites anyals que s'hi fan des de fa ja uns quants anys.

I relacionats amb la marina de vela del vuit-cents i els seus capitans, els que més impacte crearen foren el que deia que el primer vi català portat a Amèrica ho fou per la pollacra "Isabelita", del capità Bonaventura Millet "Tetus", que fou entre el 1854 i 1889, i el que descobria un afer negre, mai més ben dit, de pirateria i tràfic d'esclaus, perpetrat pel capità masnoví Joan Maristany i Galceran "Tara", que pel desembre del 1862 arribà comandant una flota amb bandera peruana a l'illa de Pasqua (Rapa Nui), d'on s'emportaren gran quantitat dels nadius a treballar d'esclaus a les illes guaneres peruanes, fet que seria desastrós per a aquella interessant civilització i que seria causa del

començament del període conegut com a "esclavista", que delmaria la població, entre els qui s'enduien i els qui posteriorment morien per contagi de malalties per ells desconegudes. Certa gent de la vila, quan això es publicà l'any 1992, no ho van pair (n'hi ha que encara no ho han fet). Al "seu" Masnou aquestes coses ni passaven ni es deien.

Abans de cloure aquestes insòlites, però reals, històries de la vila, un darrer balanç, el que han donat elles mateixes, però passades al format de llibre.

El primer volum va sortir per la Diada del Llibre, pel Sant Jordi del 1999, i aplegava 100 articles, que anaven des d'aquell agost del 1987 fins al juliol del 1998. Fou un voluminós llibre de 400 pàgines, que, com diem al Masnou, era "ple" de gruixut i feia força "patxoca".

El segon fou un xic més prim i té menys articles, un total de 69, ja que des de l'octubre del 1998 al maig del 2005 les històries s'havien anat fent més gruixudes i, per tant, si s'hagués esperat als 100 articles, com en el primer, hauria estat massa gros, perquè amb els només 69 ja està compost de 290 pàgines.

Ara, des del número 218 del butlletí, de juny del 2005, ha començat la singladura del tercer volum.

Com podeu veure, me'n sento força cofoi, especialment pel fet d'haver pogut aportar a la nostra història local i nacional aquest extens recull, que, a més, pot ostentar un rècord local, el de la seva llarga vida, un fet insòlit al Masnou i en molts indrets de Catalunya.

EDUQUEM PERSONES

Reflexions d'un mestre sobre l'educació a l'inici del s.XXI

d'Esteve Pujol i Pons

Editorial Mediterrània

Un llibre per a pares i mares i per a tots els educadors familiars.

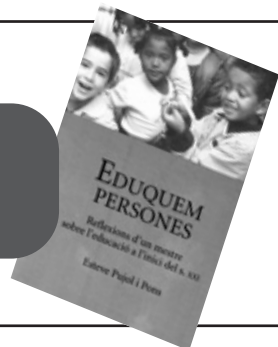
Per a educadors professionals.

Per a tothom qui estigui interessat en el tema apassionant de l'educació.

Un regal excel·lent per a aquestes festes!

El trobareu a les llibreries

**SEGONA
EDICIÓ**

Arran de sòl

Per Pledebuit

No tinc prou nous descobriments per fer un altre article oferint-vos cap recull d'inscripcions de rellotes de sol.

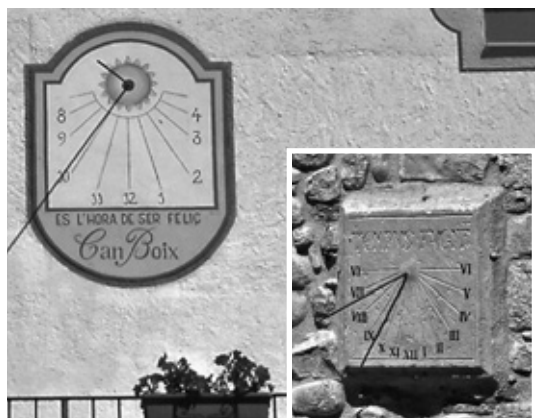
La Rita Terradas m'ha fet arribar unes fotografies precioses amb dues llegendes de dos rellotges de sol que ha descobert en les seves passejades pel nostre país. M'han semblat tan interessants que no em sé estar de dedicar-hi aquest breu comentari.

Una és la frase potser més clàssica dels rellotges de sol *Tempus fugit*—el temps fuig—, que ha trobat a Sant Llorenç de la Muga. L'altra, la va trobar a Can Boix, a Peramola, *És l'hora de ser feliç*.

Eh quin contrast? La primera subratlla amb concisió la brevetat de la vida, el temps com a fonamentalment fugis-ser, un do que se'ns escapa de les mans sense remei. Diríem que respon a una concepció transcendent, mística, potser medieval, de la vida. Fins i tot podríem qualificar-la de pessimista. Aprofita el temps perquè se'ns en va i no en tindràs! La segona és humanista, actual; diguem-ne positiva, engrescadora. I, tanmateix, el missatge és el mateix: Aprofita el temps perquè se'ns en va i no en tindràs! Si vols ser feliç, has de ser-ho ara, precisament ara, únicament ara. Totes dues diuen el mateix; els enfocaments són diferents; els accents, oposats.

En podríem fer una de sola, com ara: *Com que el temps se'ns escapa, aprofitem-lo ara per gaudir-ne*; siguem feliços en el temps que vivim; no val a badar, que no hi haurà segona volta.

Gràcies, Rita.

Al'altre dia passejava pel "centre" de la vila (*), quan, en alçar el meu caparró de ca per veure si tenia el semàfor en verd, vaig veure que en uns pisos recentment construïts les plaques de carrer ja estaven amb el nou escut, tal com des de fa temps la majoria dels papers municipals ja usen. Però, bípedes meus, això va resultar perillós ja que, en veure-ho, també vaig adonar-me del nom d'aquell carrer i això em féu pensar en el nomenclàtor vilatà.

Vaig cercar un plànol del poble i, en repassar-lo, vaig quedar de cacauet, de paper d'estrassa, esmaperdut i esbadalit dels noms que hi figuren. Voleu diu que no cal revisar-lo?

Penseu que a tot poble, vila o ciutat, el que s'honora als noms de carrers, avingudes, places i placetes són prohoms (i prohomes, o potser prodones) que han destacat per alguna faceta de les arts, de la ciència, de les lletres, de la música, etc., i també de ciutats, nacions, estats, etc., sigui a nivell local, nacional (vull dir la nostra de nació), internacional (aquí hi pot haver les dels costats, del nord i de ponent) i mundialment.

I francament, al nomenclàtor masnoví, tot i haver-hi molts dels nostres personatges destacats, fills de la vila, del país (aquí com a l'altre, el nostre), de forans i de nivell mundial, també n'hi ha cada un que potser a l'altiplà sí que els poden venerar, però aquí, a casa nostra, hauria de caure la cara de vergonya a qui els va posar, inspirar o els manté actualment.

No vull assenyalar-ne cap, sou prou ganàpies i suposo que intel·ligents com per saber triar entre el gra i la palla o, el que és pitjor, entre el veritable personatge, el *personajillo* o, el que és encara pitjor, l'enemic declarat de la nostra terra, de la nostra cultura, dels nostres símbols, etc., com perquè tingui un carrer o plaça a ell dedicat; i d'alguns, creieu-me, la magnitud del seu odi envers aquesta terra és paral·lel a la grandiositat del lloc a ell dedicat.

I ara direu, o diran els "manaies", que canviar certs noms portaria un gran trasbals. Sí. Però penseu que en fa quasi setanta es van canviar un munt de plaques i, pel que es veu, no n'hi va haver per tant. Es va fer en poc temps, *ordenó y mando* i a callar tothom. I a més, sortint d'una guerra, amb poc diner, o gens, al calaix i aguanta que fa fort.

Doncs ara que, diuen, estem en democràcia, que l'economia va bé, etc., doncs per què no es pot fer?

Repasseu el nomenclàtor i cadascun que es faci la seva llista negra; i potser caldria, si no us fa mandra, que escrivissiu una carta a la bústia donant el nom del carrer o dels carrers triats i el motiu. Animeu-vos-hi!

Apa, bup, bup.

(*) Aquell centre que volgué cert manaia, que, la veritat, deuria tenir el punt de mira tort o un "forat negre" al seu "centre" estimat".

Un mes més de les dones...?

Per Marta Neira

Recentment he conegut en Joan Camps; vam tenir una conversa distesa i animada i, tot i que temin ideologies ben diferents, ell d'ERC i jo del PSC, vam coincidir en molts aspectes de la nostra conversa. M'encanta trobar punts de contacte amb persones amb qui veiem les coses de forma diferent perquè sento que aquesta diferència m'enriqueix, em dona una visió alternativa i m'aporta un nou matís al meu pensament.

Quan ja ens acomiadàvem vaig comentar a en Joan que el proper 25 d'octubre presentaríem el llibre d'en Daniel Gabarró; llavors ell em va recordar que a l'abril del 2007 va fer un article a la revista *Gent del Masnou* sobre la conferència d'aquest mateix autor amb motiu del dia internacional de la dona treballadora. Jo li vaig dir que no l'havia llegit perquè, sincerament, no me'n recordava; així que en Joan, molt amablement, em va fer arribar l'esmentat article.

Quan el vaig tenir a les mans, me'n recordava perfectament perquè no només l'havia llegit sinó que em va empenyar d'allò més.

Ara me'l torno a llegir, però amb una diferència fonamental, la primera vegada l'autor era desconegut per a mi, ara el conec i em cau bé perquè és una persona encantadora.

Això no vol dir, però, que estigui d'acord amb el que diu i m'agradaria parlar dels meus punts de vista respecte al tema del seu article:

Tot ésser humà és no només diferent, sinó únic, fruit de la meravellosa combinació de la genètica i l'ambient. I, ¿com no havíem de ser diferents homes i dones?: són diferents quant a ser, a pensar, a sentir, a interpretar el món. En definitiva, diferències biològiques que aporten a l'espècie humana una diversitat extraordinària. Ara bé, el problema esdevé quan en funció de les diferències sexual i biològiques es volen marcar diferències socials, diferències que tradicionalment han suposat una discrimi-

nació flagrant de les dones. Basta recordar que fins ben entrat el segle xx les dones no teníem dret a vot en molts països "europeus".

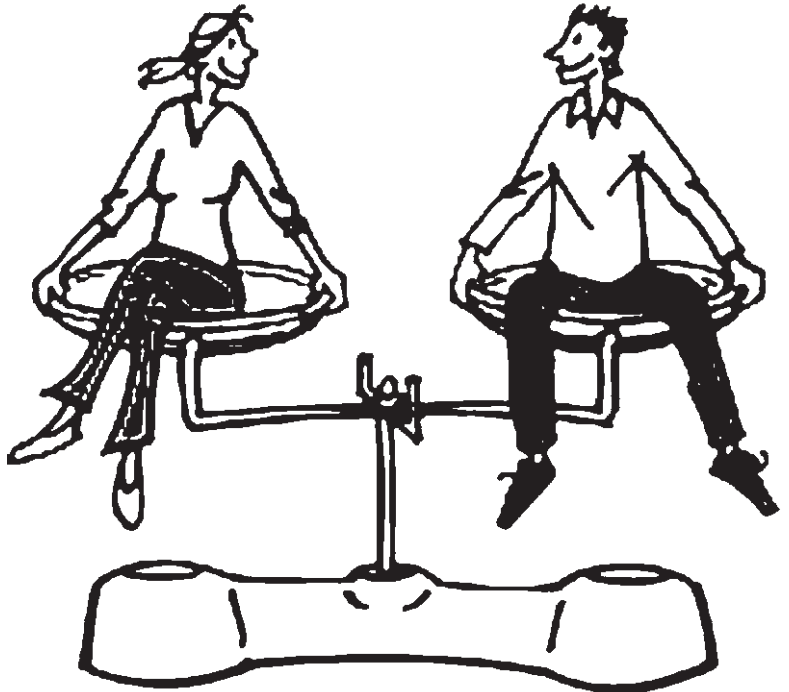
Deu ser que els homes estan biològicament més capacitats per a votar?

Cal agrair a les feministes les fites socials que han conquerit per a totes les dones. Començant per les sufragistes del segle xix. El feminisme va qüestionar les diferències de gènere, és a dir, el rol que s'atribueix segons el sexe. Les feministes van negar-se a acceptar el paper subsidiari, de dependència masculina, que s'havia atribuït tradicionalment a les dones i van reivindicar el seu lloc al món.

Avui dones i homes gaudim d'igualtat jurídica, però no podem dir el mateix respecte a la igualtat social perquè en la nostra societat perdura encara la concepció patriarcal que alimenta les diferències de gènere, que dona la preeminència social als homes i a aquests es mostren reticents a aban-

donar els seus privilegis. Prova d'això són les diferències salarials per a un mateix càrrec en detriment de les dones, la sobrecàrrega de treball de la majoria de les dones, que suporten el pes de les tasques domèstiques i la cura dels fills i filles. Aspectes aquests que limiten enormement la promoció professional de les dones, que es veuen abocades a una doble jornada laboral no desitjada sinó imposada perquè una bona part dels homes no assumeixen la part de corresponsabilitat que els pertoca.

Per cert, Sr. Camps, la llei d'igualtat que contempla entre altres coses la paritat en les llistes electorals, és una llei absolutament necessària per a garantir la presència equitativa de les dones en els òrgans de poder, per tal d'introduir una mirada alternativa enfront dels problemes socials i com a mesura correctora de la discriminació per raó de sexe en la pràctica política. *Una pregunta: Creu que tots els homes que formen part de les*

l·listes electorals de qualsevol partit són els més aptes?

Cal parlar ara d'un tema que, a mi, em preocupa de manera especial: la violència de gènere. Diu el Sr. Camps que "la violència no és de gènere, que radica únicament en l'arrogància, el despotisme i la imposició dels forts sobre els dèbils". D'acord amb la segona part de l'afirmació, però veient les notícies diàries que donen al llarg de l'any desenes de dones mortes a mans de les seves parelles o exparelles, hem de concloure que estem davant d'una violència de gènere que colpeja greument les dones.

Es tracta d'un problema complex, que convé no banalitzar ni simplificar. Jo crec que en l'actualitat podem dir que existeix una violència de tipus "tradicional" que emana directament de la cultura patriarcal que manté que les

dones són éssers inferiors a sotmetre i que afecta sobretot les dones en situació de marginalitat social. I un altre tipus de violència, que neix de la incapacitat d'alguns homes per acceptar l'autonomia i la llibertat de moltes dones; llavors la violència masculina comença a colpejar quan la dona no accepta la subordinació a l'home, quan la dona qüestiona l'home, quan la dona decideix deixar el seu company, quan la dona vol reeixir en la seva vida sola o amb altra company/a.

Tal com afirma Marco Deriu "la violència contra les dones està canviant, aquesta violència ens mostra la desesperació i la falta de reelaboració masculina enfront d'una llibertat i una autonomia femenina, més que un poder masculí i una submissió femenina. El delit senyala, en tot cas,

la impossibilitat, la impracticabilitat de la submissió femenina"

I això enllaça amb el plantejament del Daniel Gabarró quant a la necessitat de reelaborar la identitat masculina, de redefinir el rol que els homes han de jugar en l'actualitat.

En definitiva, les dones ja vam iniciar un camí, impulsades per les feministes, que no té volta enrere; ja és hora que els homes es qüestionin les seves relacions de parella, la seva paternitat, la seva situació en la societat actual; per fer possible una societat més justa, més feliç...

Només junts, dones i homes ho podrem aconseguir. Hem de lluitar junts per la igualtat social de gènere des de la diferència que ens és inherent biològicament.

20è ANIVERSARI

Moltes gràcies per la seva confiança

En la nostra botiga, que és la seva, ho trobarà tot en vidre i cristall

Joaquim
Molinea
Artesans des de 1948

Galeria d'art en cristall

Tallat i gravat en cristall buit i pla

Disseny propi

25% de descompte
del 26 de nov.
al 5 de des.

Tenim un
apartat amb un
50% de descompte

St. Miquel, 24 · Tel. 93 555 69 92 · 08320 el Masnou

Llàgrimes per un artista

Per Juan Antonio Masoliver Ródenas
Escriptor i crític literari de La Vanguardia

Em pregunto què vaig aprendre de Joan Comellas, a qui vaig conèixer en uns temps en què escassejaven els mestres. Per aquells temps, a les dècades dels quaranta i cinquanta –la dècada en què em vaig formar amb alguns dels esdeveniments més impactants de la meua vida–, al poble hi havia dos artistes diferents i tots dos de gran valor: Miquel Villà i Joan Comellas. Casualment, la família dels Villà va viure al mateix carrer en què va viure el pare de Joan Comellas durant la infància d'aquest: a Mestres Villà; tots dos també a prop de la plaça d'Ocata i del carrer que anys després seria el carrer del Pintor Miquel Villà gràcies a la intervenció del meu altre mestre, en aquest cas en el món del teatre, el doctor **Adolfo Lozano Borroy**.

De Comellas i de Villà vaig aprendre la independència, una ingenuïtat que em va semblar sempre associada a la puresa i a una vocació total: tots dos van viure les seves llargues vides dedicats enterament al seu art. La veritable qualitat d'una persona i tot el que ha pogut influir sobre nosaltres només l'apreciem molt més tard. A Joan Comellas el vaig conèixer des de molt petit, tot i que llavors em limitava a admirar silenciosament el seu

posat indià, no debades era fill i nebot i nét dels Comellas, capitans d'aquell Masnou que va establir forts vincles amb Amèrica Llatina. Vivia molt frugalment. Anava vestit amb el seu

inconfusible vestit blanc, que portava amb una elegància que no era només la del seu aspecte físic, sinó també espiritual.

Malgrat la diferència d'edat, em va tractar sempre, ja des de petit, com a un adult. Comellas (així sempre li he dit) no parlava gairebé mai de la seva obra, però sí de la seva visió del món –tan fora de tot convencionalisme–, amb un sentiment de llibertat que tant em va ajudar a la meua adolescència per alliberar-me també jo de les tenallants convencions socials de l'època. Un dia, jo era assegut a la Rotonda del Casino quan, pel llavors tan estimat i avui tan plorat Camí Ral, vaig veure Comellas passejant amb un grup d'amics. Algú em comentà que un d'ells era el genial músic francès **Francis Poulenc** i l'altre **Xavier Montsalvatge**. La dona potser era la

Ballet de la canna llarga

Joan Comellas

Joan Comellas amb Anna Ricci

mezzosoprano **Anna Ricci**, fidel amiga de Comellas fins a la mort d'ell. Llavors em vaig assabentar de qui era veritablement Comellas. Em vaig quedar atònit. Aquest extravagant bohemí que parlava molt, i no sempre bé, dels altres, mai m'havia parlat d'ell. Vaig descobrir que havia estat un prestigiós compositor als anys quaranta i cinquanta fins a començament dels seixanta, que fou un dels fundadors del **Cercle Manuel de Falla** i que era un originalíssim pintor i ceramista. Continuava veient-lo al tren i, ja amb més freqüència, al Mas Vell. A mida que vaig anar madurant, les nostres converses es van fer més enriquidores. En certa ocasió vaig anar amb uns amics a la seva casa del carrer Sant Francesc d'Assís. Ens va oferir uns gotets de canya que conservava en un petit barril herència del seu pare i jo, després d'ingerir un parell de gots d'allò que amb els molts anys havia esdevingut alcohol pur, atès que ell no bevia, vaig gosar que

Joan Comellas amb l'Emili Llinàs

m'ensenyés els seus olis i inconfusibles dibuixos i, fins i tot, que toqués alguna cosa al piano, la qual cosa va fer gustosament.

En marxar a viure a Anglaterra el veia molt més esporàdicament encara que continuàvem conversant com ho fèiem des que jo era petit, ell amb la seva peculiar ironia, el seu menyspreu per la ignorància i la vani-

tat humanes i el seu lliurament total a la pintura. Van passar molts anys, i un dia, ja a la seva decadència física, el vaig veure assegut a un banc del Camí Ral, malalt i amb aspecte descuidat. El meu germà, amb qui mantenia una molt bona relació, es va acostar a saludar-lo. Jo no vaig gosar-hi. No podia acceptar aquella imatge. Vaig arribar a casa i no vaig poder contenir el plor. Crec que aquelles llàgrimes són l'última cosa que recordo d'ell. Després, Emili Llinàs em va dir que els últims anys de la seva vida, primer a Can Torras i després a la Casa Benèfica, van ser de tranquil·litat i serenor. Va col·laborar amb freqüència a Gent del Masnou, col·lectiu que més ha fet, amb Llinàs, per reivindicar-lo. I ara només em queda lamentar que mai li vaig comentar tant que li devia, ni tan sols quan potser l'hauria necessitat més, en aquell banc del Camí Ral.

Nota

Per aprofundir en el coneixement de l'obra pictòrica de Joan Comellas, anunciem que a partir del proper mes de desembre sortirà en aquest butlletí de Gent del Masnou un recull del "Petit diccionari il·lustrat i comentat" per Joan Comellas, que l'inicià el mes de setembre de 1971 i durant gairebé 20 anys el va anar confeccionant i el resultat fou un diccionari ple d'enginy, a vegades tendre, sovint irònic.

Medalla a Joan Muray

Per Pere Compañó i Fibla
Vicepresident de GDM

Els petits reconeixements, són molt grans.

Diu la dita que ningú no és profeta a sa terra.

En Joan Muray va acumulant reconeixements i distincions de diverses entitats i institucions: el trist del cas és que la immensa majoria són internacionals i no n'hi ha cap del País, fet que reafirma la dita popular.

La nostra Associació s'ha de sentir molt orgullosa pel fet que el nostre Vocal de Cultura vagi fent la seva tasca de formigueta, i molt més quan l'entitat "The Governing Board of Editors of the American Biographical Institut" li ha concedit el diploma i la medalla "The World Medal of Freedom" dins del camp d'Historiador i de Fotògraf.

Suposem que l'esmentada distinció omplirà d'orgull el nostre Vocal; però el que sí que podem afirmar és que Gent del Masnou se sent molt orgullosa de poder comptar amb la col·laboració d'una persona com en Joan Muray.

Esperem que algun dia alguna institució del nostre petit País també li reconegui, d'alguna manera, tota la seva tasca i aportació a la història en minúscula per a alguns i que és la Història en majúscula per a alguns altres.

Moltes felicitats per la nova distinció i l'encoratgem que no defalleixi en la seva tasca.

A peu amb Gent del Masnou Sortida amb sorpresa

Per Joan Sagré

Algunes vegades ja havia estat temptat de participar en les sortides setmanals que un grup d'amics de Gent del Masnou organitza i que anomenen les "dillunades".

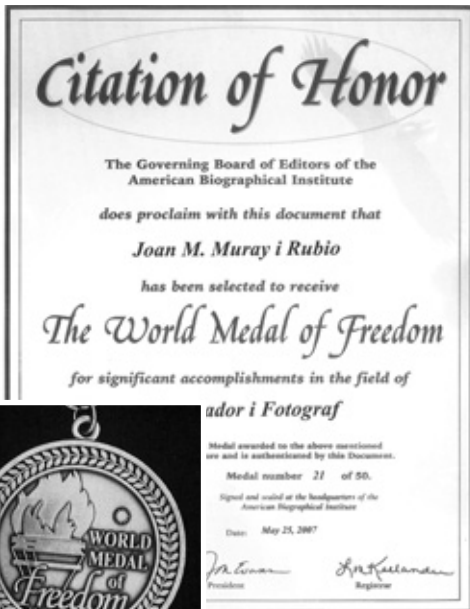
A primers de setembre em vaig afegir als nou, que ja eren veterans. Després de les vacances les cames no estaven per tirar coets; però, on n'hi ha hagut, sempre en queda. El Sagrat Cor de Teià va ser el lloc triat per començar la temporada. L'altra setmana Can Gurguí; la següent, la font de Santa Anna; l'altra, la Cadira del Bisbe; la més multitudinària va ser la de Dosrius, però m'agradaria amb poques paraules explicar-vos la sorpresa que amb alegria vam rebre caiguda del cel en el tros més empinat del recorregut, un globus del mateix color que un gra gros de raïm negre que es bellugava entre els matolls, com jugant que el trobessim.

Era un globus amb "petició" que el diumenge s'havia enlairat des del pati del Casino a la festa que cada any se celebra a favor d'Èsquima (Associació de familiars de malalts mentals del Masnou).

Al migdia fan una enlairada de globus en la qual cadascun porta lligada una cinta vermella amb una targeta de petició (un disseny) i, com que els globus són plens de gas, enlairen al cel la petició feta per cada persona. El globus del qual us parlo va agafar, crec jo, la direcció correcta per a una petició: el Sagrat cor de Teià.

La petició signada per la senyora o senyoreta Roser deia així: *Desitjo salut per a tothom i que es millori l'economia en general.* A la part del darrere la petició era més personal. Deia: *Sobretot per a la meva família i per a mi.* Roser No hauria estat pas malament de fer arribar també la petició en un sobre al Ministre d'Economia; però bé, aquest ja seria un altre tema.

Espero, pel bé de tots, que la petició sigui escoltada i serveixi per ajudar econòmicament a tothom i en particular l'Associació d'Èsquima, ja que tant ho necessiten els familiars dels malalts.

Medalla i diploma

ATENCIÓ, NADONS MASNOVINS NASCUTS EL 2007!

NOVA CONVOCATÒRIA PER A LA
FOTOGRAFIA DE NADONS PER AL PROPER MES DE GENER DE
2008. DIUMENGE, DIA 13 DE GENER A 2/4 DE 12 DEL MIGDIA.
La fotografia es farà com de costum a les escalinates del
Bell-Resguard Informació: 93 555 80 06 - 93 555 21 13

Restaurant

DURAN

(tanquem el dimecres)

Àngel Guimerà, 18 · 08329 Alella · 93 555 10 45

laBotigadel DURAN

Menjar per emportar · Restaurant

Àngel Guimerà, 20 · 08329 Alella · 93 540 70 93

s.i.m.

INFORMÀTICA

Subministraments Informàtics del Maresme

NOVA BOTIGA A EL MASNOU !

Ara també a la
Plaça
Ramon i Cajal, 1

Ordinadors, impressores, monitors,
routers, cables, consumibles,
programes, accessoris, etc.

Servei tècnic remot, en taller
i a domicili

Tels.: 93 555 14 51
93 540 75 88

E-mail.: info@sim-elmasnou.com

X Fira de S

A la Plaça dels Cavallets 7

Parades de venda d'objectes nadalencs, avets, figures de pessebre, manualitats, joguines, pastissos, torrons,

DIVENDR

A les 5 de la tarda.. Obertura comercial de la Fira. A les 6 de la tar

A 2/4 de 7 de la tarda. Actua

DISSABT

A les 12 del migdia: Actua

A les 6 de la tarda: Espectacle d'anim

A 2/4 de 8 del vespre: Cantada d'havaneres

amb cremat p

DIUMEN

A les 12 del migdia: Actuació de

A la 1 del migdia: Demostració de

A les 5 de la tarda: Cantada de Na

A les 6 de la tarda: CAGA TIÓ i xocolatada

COTOSTIL

Cortines,
tendals,
elements decoratius

PRAT DE LA RIBA, 89
93 555 66 11
647 640 386 Anna

GAIA
espai terapèutic

Espai de teràpies naturals
Botiga de productes biològics
Test d'intolerància alimentària

Pere Grau, 42 el Masnou
93 555 70 55

Ho organitzen:

 **GENT
DEL MASNOU**

**Petits
Angelets**

LA JOGUINERIA DEL MASNOU

La millor selecció de
joguines per
a Nadal i Reis

Fontanills, 25
93 540 52 43

JOAN

Flors i plantes

ARBRES DE NADAL
POINSETIES
GUARNIMENTS
FIGURES DE PESSEBRE
LLUMS

Regalem loteria núm. 20921

Navarra, 100
Tel. 93 555 79 34 el Masnou
www.florsjoan.com

el cullerot

Tot per a la cuina

Tallers de cuina pel Nadal

Sant Felip, 45
Tel. 93 540 97 41

Angel Tena JOIER

Fes que el
moment
sigui
inoblidable

Barcelona, 28.
Tel. 93 555 64 51

Santa Llúcia

, 8 i 9 desembre del 2007

embotits, cuina, vins i caves, petits regals, perfumeria, roba, informàtica i tot allò adient per a aquestes dates

DES DIA 7

Arada. Acte d'inauguració oficial a càrrec de les autoritats municipals.
Inauguració de la CORAL CAN MALET.

DES DIA 8

Inauguració del "MAG FRANBEL".
Inauguració infantil a càrrec de RAMON ROMA.
Acte pel grup "LA VELLA LOLA" d'Arenys de Mar,
per a tothom.

DES DIA 9

Acte dels "COW-BOYS" de Can Malet.
Acte de cuina a càrrec de "EL CULLEROT"
Acte de danses a càrrec de la CORAL XABEC
per a tots els infants que s'acostin a la Fira.

Hi col·laboren:

**Ajuntament
del Masnou**

Protecció Civil, MAT Voluntaris, Pastisseria Font

Gent solidària

Gent del Masnou

Col·labora amb la Fundació Cam-
paner i ajuda a extingir la malaltia
del Noma al tercer món.

Adquireix el lli-
bre "Relats de
futbol 37 His-
tòries solidà-
ries al voltant
d'una pilota",
amb próleg de
Samuel Eto'o.
Preu 10 €
El trobaràs a la
Fira

Floristeria

Ars florare

Composició floral
Flor seca natural i artificial
decoració floral per a casaments
Festes, convencions
Tot tipus de celebracions

Àngel Guimerà, 1, local. 2 (NII)
93 540 87 44

NATURHOUSE
Nutrición y Dietética

Cada día més a prop teu
El pes ideal

Capitans Comellas, 3-5
Tel. 93 540 96 30

s.i.m.
INFORMÀTICA

Tot per a l'ordinador personal
Servei tècnic a taller i domicili
Recuperació de dades

**Finançament immediat
fins a 12 mesos**

Pg. Roman Fabra, 17
93 555 14 51
info@sim-elmasnou.com

Pastisseria-Bomboneria

Font

Torrans de Nadal

Navarra, 100
Tel. 93 555 34 75

Mobles
de jardí i
complements

Torrent Vallmora, 16
93 55506 39
earussan@msn.com

EL TITÀNIC... UNA VEGADA MÉS

Per Josep Condeminas

Confesso que em resistia a escriure sobre aquest famós transatlàntic, ja que la seva història es sobradament coneguda, encara que després de tants anys segueix exercint una considerable fascinació de la qual jo no sóc immune. És per això que m'agradaria remarcar algunes de les seves curiositats potser menys conegudes.

El vaixell tenia un germà bessó, l'OLYMPIC, només trenta ridículs centímetres més curt. Va navegar molts anys sense cap contratemps destacable, en el més absolut anonimat. Acabada la seva explotació comercial, va ser desballestat. També estava previst de construir-ne un tercer de característiques iguals i s'hauria dit GIGANTIC, però no va arribar a terme.

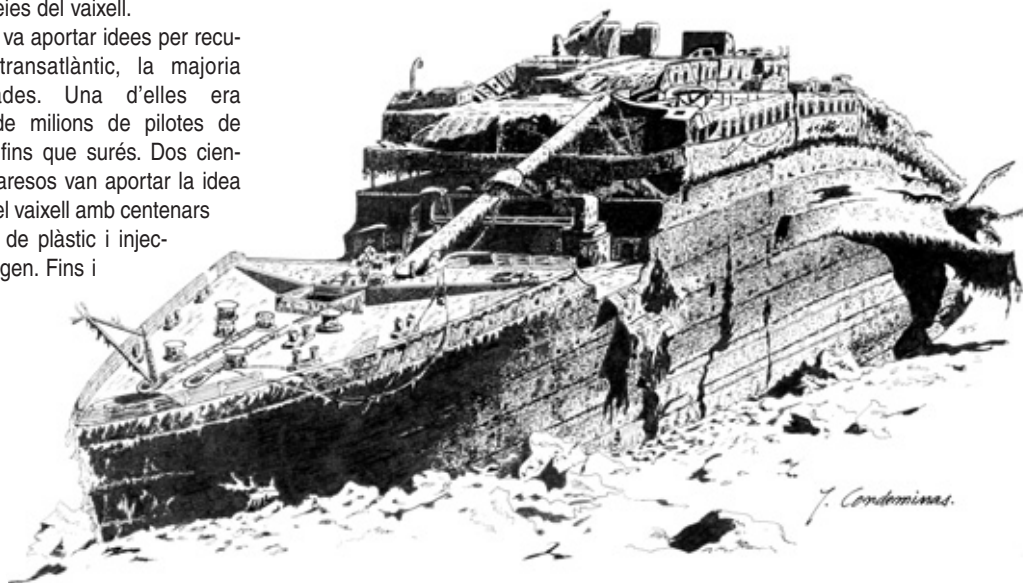
La recerca del TITÀNIC va començar el mateix any del naufragi. Les famílies de tres milionaris que hi van morir van encarregar a la companyia "Merrit & Chapman" la recerca i el reflotament del vaixell, però la tecnologia d'aleshores no ho va permetre. Un dels seus passatgers era John Astor, l'home més ric d'Amèrica, el qual no va morir ofegat en el naufragi, sinó aixafat en caure-li a sobre una de les xemeneies del vaixell.

Molta gent va aportar idees per recuperar el transatlàntic, la majoria descabellades. Una d'elles era omplir-lo de milions de pilotes de ping-pong fins que surés. Dos científics hongaresos van aportar la idea d'envoltar el vaixell amb centenars de bosses de plàstic i injectar-hi hidrogen. Fins i

tot la productora Disney, sí, la de l'ànec Donald i en Mickey Mouse, va encarregar un estudi científic i financer, però finalment va abandonar el projecte. Altres volien remolcar-lo pel fons marí fins a una profunditat menor, hissar-lo a la superfície, refer-lo i reemprendre la travessia inaugural fins a Nova York. Jack Grimm, un multimilionari texà que ja s'havia destacat per finançar expedicions impossibles, com descobrir l'Arca de Noè i capturar el monstre del llac Ness, va organitzar tres expedicions. Totes van resultar infructuoses ja que, com més tard es va demostrar, el TITÀNIC estava catorze quilòmetres més a l'est d'on es creia. Va haver-hi altres projectes més o menys ortodoxos, però l'expedició de Robert Ballard, l'home que el va trobar al 1985, va demostrar que la seva recuperació era impossible perquè el vaixell estava a una profunditat de quasi quatre mil metres, pràcticament aixafat per la pressió i partit en dos trossos separats per uns sis-cents metres. El dibuix que il·lustre aquest escrit indica tal com van trobar la part de proa.

L'èxit de la pel·lícula "TITÀNIC", de James Cameron, va revifar

el mite i de nou és va inundar el mercat de llibres, reportatges, postals, reproducció d'objectes, documentals, entrevistes i una exposició itinerant de la seva història i objectes recupearats. Jo vaig visitar la que es va instal·lar al Museu Marítim de Barcelona. Mai en la història de la humanitat un naufragi havia generat tanta fascinació. L'any 2000 un mi-lionari sud-africà va concebre el projecte de construir una rèplica exacta del TITÀNIC. La decoració, la vaixella, les catifes, els llençols... tot igual que els originals de primers de segle. El milionari tenia emparaulats bancs, constructors de vaixells, empreses de navegació i publicitat, ja que tenia previst que el TITÀNIC li pogués efectuar creuers l'any 2004. Estem al 2007 i, del projecte, no se n'ha parlat més, cosa que evidencia que l'intent s'ha sumat a altres tretze projectes similars fracassats per falta de finançament. Aquell catorze d'abril del 1912 queda molt lluny en el temps i, possiblement, ja no quedi cap supervivent de la tragèdia, però el TITÀNIC continua i continuarà navegant en la imaginació de molta gent.

Exposicions

Del 10 al 30/11

"L'ART FARAÒNIC", d'Àngel Salvadó.

De l'1 al 21/12

"LA VEU OCULTA", fotografies i poesies de Sergio Padura i Rosa Illa.

L'acte de presentació i comentaris d'aquesta exposició es realitzarà l'endemà, diumenge 2 de desembre, a les 12 del migdia, a càrrec de Jordi Pericot.

Col·leccionisme

TROBADA MENSUAL D'INTERCANVI DE PLAQUES DE CAVA

(cada segon dimecres de mes)

Dimecres 14 de **novembre**, de 7 a 9 del vespre

Dimecres 12 de **desembre**, de 7 a 9 del vespre

IX Trobada d'Intercanvi de Plaques de Cava

Diumenge, 25 de novembre, de 10 a 14 al carrer Pere Grau.

Presentació de la nova placa del col·leccionable de vaixells de la marina de vela del 1800

Conferència-col·loqui projectió

Diumenge 11 de novembre a les 6 de la tarda

D'ON DIUS QUE VÉNS? LITUÀNIA. Conferència-projectió a càrrec de l'Associació Catalano-lituana.

Organitza: Assemblea L'ATZAVARA, amb la col·laboració de GENT DEL MASNOU

DESEMBRE

Dilluns 10 de desembre, a 2/4 de 9 del vespre.

Presentació del llibre:

CATALUNYA SOTA ESPANYA. L'OPRESSIÓ NACIONAL EN DEMOCRÀCIA.

A càrrec del seu autor, ALFONS LÓPEZ TENA, autor de diferents publicacions, llicenciat en dret, notari, membre del consell Social de la Facultat de Dret de la Universitat Ramon Llull-ESADE, d'Òmnium Cultural, del consell assessor d'Acció Cultural del País Valencià, vocal del CGPJ.

SETMANA DE LA CIÈNCIA

NOVEMBRE 2007

Dissabte 17 de novembre a les 6 de la tarda

Conferència:

"COMUNICACIONS MÒBILS ENTRE VEHICLES"

Millorant la seguretat dels cotxes del futur

Ponent: Marc Torrent, enginyer de telecomunicacions

Organitza: "Amics de la Ciència d'Alella", amb la col·laboració de Gent del Masnou.

JOCS DE TAULA

Vols aprendre a jugar al dòmino i/o a la canastra?

Farem grups d'iniciació i d'entesos - Joc individual
Joc per parelles - Organitzarem campionats
i **sobretot, ens divertirem!**

Dimarts i/o dijous entre 6 i 9 vespre, els mesos de novembre i desembre

Preu: **3 €** socis i **5 €** no socis. **Places limitades**

Inscripcions: A partir de l'1 d'octubre, tardes de 6 a 9.

Gent del Masnou Dr. Agell, 9 Telf. 93 540 39 29

Organitza: Vocalia Recreativa de Gent del Masnou

Visita cultural Masia de "Can Teixidor"

Diumenge 2 de desembre, a les 10 del matí, a la porta de la masia. **Inscripcions** al local social de Gent del Masnou. **Places limitades.** No hi seran admeses les persones que no s'hi hagin inscrit prèviament.

L' ENDEVINALLA

A veure si ho endevines,
t'ho diré clar i català;
visc al cap de la finestra
i sempre sec al sofà.

⊞ : 9 11619 ⊞

CONCERT DE PIANO A CÀRREC DE LA CONCERTISTA HISAKO HISEKI

Dissabte 17 de novembre de 2007 a
les 20.30 a la parròquia de sant Pere
del Masnou

Organitza: Parròquia de sant Pere del Masnou

Breu Currículum d'Hisako Hiseki:

Natural del Japó, professora en les Arts University de Kyoto, diploma d'Honor del Concurs Internacional Maria Canals i primer premi del concurs Piano 80 celebrat a Suïssa.

Autora de nombrosos recitals al Japó, Suïssa, Alemanya, França... i a Catalunya (Palau de la Música Catalana, Festival del Castell de Perelada, Temple de la Sagrada Família, Auditori Pau Casals, Festival Grec de Barcelona, etc).

Ha realitzat diversos concerts benèfics, amb caràcter anual, en el temple de la Sagrada Família de Barcelona, amb l'objecte de recaptar fons per a la construcció d'aquest monument.

Membre del jurat del Premi Xavier Montsalvatge de Música del segle xx per a piano i actualment és membre del jurat del Festival de Músics Joves de Barcelona.

MASNOU.COM

WWW.EL

Portal social

Jordi Viñas Tremols
686 07 87 34

Ceigrup
Immobiliàries

FINQUES MESLLOC
LLIGONA CAYETANO

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou - www.meslloc.com

T/ 93.555.69.03

Finques Puig S L
Serveis immobiliàries en general

Administració i API

venda de pisos, cases i rústiques.

Propietat horitzontal
Assessoria jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tel. 93 555 10 60 / 17 61 • info@finquespuig.net

ADD FEM

www.addfem.org

ASSOCIACIÓ DE DISCAPACITATS FÍSICS DEL MASNOU

**Treballem per a la integració;
fes-te'n soci. 15€ a l'any**

93 555 73 68 · 607 220 201

Àngel Tena

Venda directa al públic.

JOIER

TIME FORCE
ultimate concept watches

Barcelona, 28 · El Masnou · **93 555 64 51**

E S P E C I A L I S T E S E N D I A M A N T S

